

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HERRBORUM

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

BRÖLLOPET PÅ HERRBORUM.

BRUDPARET MED TÄRNOR OCH MARSKALKAR SAMT BRÖLLOPSGÄSTER UTANFÖR HUFVUDTRAPPAN TILL HERRBORUM. EMIL DURLING FOTO.

HVAD ÄRO storstädernas familjefester inom fyra väggar — låt vara att gemaken lysa af förgyllning och dekorativa målningar, att det är högt till taket och att en tropisk palmallé smycker trappuppgången — mot ett gästbud på ett stort gammalt landtogs, beläget i en vacker och bördig natur! I förra fallet ter sig festen merendels i den kalla infattningen af ett stenspalats från i går eller förgår, en byggnad utan minnen, utan historia, medan i det senare fallet släkttraditionernas och familjeminnenenas rika ornamentik omger värdfolk och gäster med stämning och skönhet.

En dylik familjehögtid, en bröllopsfest i gammaldags pompös stil, firades för ej länge sedan på östgötagodset Herrborum, beläget vid en vik af Östersjön och fordom bebodt af släkterna Banér och Gyllenstierna. Bruden var husets äldsta dotter, fröken Louise Mörner, och brudgummen e. o. amanuensen i Kgl. biblioteket greve Carl Magnus Stenbock.

Ett trettiootal gäster, uteslutande släktingar, fyllde bröllopsgården, som dagen till ära var rikt flaggprydd och ståtade med flere äreportar. Vigseln försiggick i den präktigt dekorerade St. Anna kyrka, dit brudgummen infördes af sin ståtliga moder, hvars hela hållning och utseende erinrade om Katarina Stenbock, Gustaf Vasas maka. Bru-

den, iklädd en enkel smakfull dräkt och guldkrona, fördes af sin far, greve Nils Mörner till Herrborum. Följde så tärnor och marskalkar, den s. k. "brudnåbben", barnen Robert Montgomery — Margareta Stenbock; vidare greve Reinhold Stenbock — Eva Mörner, greve Carl Mörner — Carin von Francken, greve Gustaf Mörner — Mathilda Klingspor, e. o. hofrättsnotarien Per Cederschiöld — Margareta Adelborg, docenten Hilding Celander — Margareta Cederschiöld, baron Magnus Bonde — Catharina Stenbock och baron Gustaf Klingspor — Siri Vasastierna. — Vigsselförrättare var rektorn vid Norrköpings högre allmänna läroverk Anton Hacklin, som höll ett särdeles anslående tal. Efter den mycket animerade bröllopsmiddagen på Herrborum, i hvilken deltog 50 personer, och sedan kronan dansats af bruden, följde hela bröllopskaran de nygifva ned till den med grönt sirade bryggan, från hvilken en ångslup i den stilla, vackra sommarkvällen förde de unga makarna till brudens faders natursköna egendom Kåreholm, hvarest mottagandet tog storartade former med eklärering, fyrverkeri o. s. v.

I bröllopsgården dansades med ungdomlig ihärdighet en god del af natten. Det magnifika bröllopet stod för öfrigt enligt god gammal sed i dagarne tre; på tredje dagen ägde nämligen en afskedsfest rum på det ståtliga Thorönsborg. Helt säkert skola alla deltagande länge minnas det glada bröllopet på Herrborum.

HERRBORUM.

KÅREHOLM.

H. M. NORDLINDH:

TRE DIKTER.

Kvällsvinden.

HÖGTIDLIGT som en furste
steg dagen utför västerns
strålande trappor.
Den sista glimten af konungakronan
sjunkit i glans
— — — men ännu dröjande släpar
öfver den blåa tröskeln
en flick af gyllene manteln.

Och mörkret stiger ur östern,
och ur växande mörkret
nalkas natten.
Med hufvudet lutadt,
ögonen slutna,
armarna sjunkna
sväfvat hon stilla,
sofvande
fram mellan träden.
Hennes trötta fötter
prassla i gräset.
Hennes mantels dunkla veck
svepa om kvistarna.

Det går sus genom skogen;
det är suset af natten, som nalkas.

Och mänskorna lyssna tysta
och hviska: hör kvällsvinden.

Dyningar.

VINDEN for leende fram mellan tallarnas mos-
siga stammar,
väckande skogen till lif, susande, sjungande lif,
nådde till stranden och såg, hur hafvet i sol-
glansen drömde,
flög öfver vidderna ut, vallande vågornas flock.

Kvällen kommit, och tyst har brisen i skym-
ningen somnat.
Stjärnornas glesa här ödslig på himmelen går.
Stormar, som längesen dött, nu sända ur fjär-
ran som hälsning
döda vågor, som tyst snyfta mot strändernas
sten.

Hafsstudie.

INTET MOLN sam fram öfver den hvitblå
himlen, och julisolen stod redan högt öfver
horisonten, men ändå glittrade ej vågorna som
vanligt, och trädens blad blänkte ej, och fåg-
larna sjöngo ej. Ty dagen hade ej vaknat med
ens, med ett skri, med sol som plötsligt flam-
made som ett brinnande skepp öfver vågorna,
långsamt hade den löst sig ur töcknen, kastat
slöjorna en efter en, och morgonen tycktes
ännu slumra dvaltyngd, liflös, med öppna ögon.

Borta i öster flöto haf och himmel samman
i dimmor af matt silfver och ur dimmorna an-
dades vattnet sin lätta andedräkt mot kusten,
mot de lättjefulla vikarna och mot skären, som
summo ut mot hafvet, och uddarna som sträckte
sina armar efter dem.

Tysta och litet sorgsna som små sömniga
barn om morgonen vandrade vågorna mot
stranden, och då och då ilade en dyning fram
öfver hafvet, snabbt, mäktigt, hemlighetsfullt,
lyfte dem ett ögonblick på sin breda, starka
barm och släppte dem åter och ilade ljudlöst
vidare.

Men här och där i fjärden lurade stenar
och hållar, gröna och försåtliga under vatten-
brynet, och då den stora, tysta vågen kom och
försökte smyga sig öfver, brast den i stället
i brusande skum, i sorlande, frasande hvitt.
Och då lyste det till som ett leende i hafvet,
som ett lättjefullt skratt med hvita tänder. Hela
den stora fjärden blänkte af leenden, som
tycktes svara hvarandra och drömma öfver en
dold och gemensam lycka.

Den svaga vinden dör bort, de lata fläktarna
domna i luftens heta dis. En gråhvit hinna
drages öfver de jämna vattnen ända bort mot
horisontens töcken, där ett par sofvande skepp
nästan omärkligt teckna sina höga segel. Stran-
dens träd stå orörliga och drömma som om
natten med alla sina tysta blad och barr. I
tystnaden hörs allt starkare bränningens sus
som en febersjuks andedräkt, och brotten likna
stora, hvita vattenblommor, som dyka ur hem-
lighetsfulla djup, vaggas ett ögonblick på ytan
och åter sjunka ner i sitt blåa dunkel.

Men plötsligt tecknas en dimmig svartblå
strimma mot hafslinjen, som om en ny konti-
nent stigit ur hafvet. Den växer och nalkas,
det är hafsbrisen, som ilar mot kusten, lifvet
som återvänder.

Kärlekens afvisidor.

Af Eyvor Steen.

*EN INTELLIGENT och vidhjärtad kvinna, fylla
af sympati för ungdomslif och ungdomskänslor,
har här, starkt berörd af den erotiska osundhet, som
i våra dagar insmugit sig i umgänget mellan yng-
lingar och flickor, gripit till pennan för att påvisa
missförhållanden, som kunna urarta till samhälls-
faror. Märket Eyvor Steen tillhör en på olika lite-
rära område flitig och talangfull författarinna, om
hvars tillvaro särskildt Iduns publik rätt ofta blif-
vit angenämt påmind. Då hon nu låter sin anony-
mitets slöja falla och presenterar sig som fru Emy
Köhler, kunna vi tillägga, att hon är maka till en
af våra mera bemärkta ämbetsmän, kanslirådet Sven
Köhler, och syster till den i London bosatte, som
främstående kanonkonstruktör kände ingenjör Velin,
jämte sin fru föreståndare för det skandinaviska sjö-
manshemmet därstädes.*

FRU EMY KÖHLER. (EYVOR STEEN.)

När ni härnäst köper sko-
don begär då att få se

Victoria
kängan

Profva dem och öfvertyga Eder att de göra
skäl för namnet

“Damernas favorit“.

VICTORIA-kängor säljas i finare skoaffä-
rer öfverallt — i alla moderna färger och
skinsorter, till populära priser.

I.

Backfischkärlek.

FÖR LÄNGESEDAN hittade jag på ett eller
annat sätt någonstans en saga, som lydde
ungefär så:

“Det var en gång en mäktig fé. 'Lifvets
lycka' kallade människorna henne, och många
voro de gåfvor hon skänkte dem, mottagna af
hvar och en efter det hjärtelag han ägde, med
ödmjukhet och tacksamhet till välsignelse, eller
med otack och högmod till fördärf.

Den gåfva hon frikostigast gaf dem var den
skönaste af alla, på samma gång som den
bräckligaste, och hon gaf den utan åtskillnad
åt alla, hög och låg, fattig och rik, men få voro
de som förstodo att rätt vårda den.

Som en spirande telning lade hon den i ung-
domens hand. “Akta den väl,” sade hon,
“håll den i helgd, glöm den aldrig för något
annat i världen, skydda den som din största
skatt och den skall en gång skänka dig lifvets
högsta glädje!“

För dem, som lyssnade till hennes stämma
och förstodo hennes ord, växte den lilla plantan
upp till ett härligt träd, i lifvets morgon strå-
lande af ungdomlig, kraftfull, lifsglad skönhet,
bjudande vårens alla friska vindar och jublande
fåglar till lek och sång bland nyutsprungna
blad och knoppar; om middagen i blommande
stilla prakt lyftande sin krona mot den djup-
blå himlen och i aftonens frid skänkande hvila
och minnesfylld ro under suset af trofast
hågnande grenar.

För dem åter, som i tanklös lek eller obe-
härskad, besinningslös yra icke mindes var-
ningen eller förstodo att vårda sin skatt, som
läto trolöshetens isande vind sveda dess blom-
mor och blad, självskhetens och hänsynslös-
hetens månghöfdade drake gnaga dess rötter
eller orenhetens förgiftade andedräkt nå den,
vissnade den, och med den den gåfva, som framför
andra blifvit människors barn gifven till hjälp
och vederkvickelse, till ljus öfver den mörka
vägen genom lifvet — mångfaldigt kräfvande
det är sant, men också rikare gifvande än
något annat på jorden — kärlekens gåfva.“

Mer än en gång har den lilla sagan fallit
mig i minnet, särskildt den sista tiden med
tanke på något jag känt mig manad, ja, *drifven*
att bära fram.

Kanske komma dessa ord att förklinga ohörda
eller oförstådda, men jag vill i alla fall taga
dem till utgångspunkt, när jag nu vänder mig
till dem, hvilkas öron jag främst önskade att
de måtte nå: de små backfischerna — det vill
säga de bland dem, och deras skara är tyvärr
icke liten, som med klarvakna, nyfikna blickar,
målmedvetet och utan någon alltför besvärande
oskuld eller blyghet tagit sina första steg på
hvad de kalla kärlekens, men som har bra
litet med dess stora allvarliga gåfva att göra,
utan rättare nämnes *flirtens* lockande, men
slippriga stråt.

Prenumerera oför-
töfvadt på

BARNGARDEROBEN

alla mödrars ovärderliga
skatt och hjälpreda.

Ville ni blott höra på mig så som jag önskar tala till er — från hjärta till hjärta och icke med kalla, öfvermodiga, oförstående blickar i edra ögon, och ett uttryck i edra unga ansikten, som tydligare än ord säger: "Vi undanbedja oss någon inblandning i våra angelägenheter! Vi äro stora nog att sköta dem själfva — inte ens pappa och mamma tillåta vi numera att lägga sig i dem!"

Och det kan ju hända att det bra litet lönar sig att vädja till de unga hjärtan, som tänka och känna så, och dock undrar jag, om icke något skulle komma att röra sig i dem, ja, om det inte som tårar skulle vilja stiga ända upp i edra ögon och i en snyftning tränga sig fram öfver läpparna, om ni hört och sett hvad jag sett och förstått att skulden härför till största delen faller på er — er själfva!

Det är nog kanske fler än jag, som minnas honom sådan han en solig februaridag för några år sedan stod framför mig, 18-årig, strålande glad och käck, lång och smärt, litet gånglig ännu kanske, med ett vackert rent uttryck i sitt öppna, magra ansikte och de första lätta fjunen på öfverläppen.

Han var så glad, därför att han på aftonen var bjuden till Saltsjöbaden, först på kalkparti och sedan på bal på hotellet, och han hade fått lof att styra för "någon", som också lofvat att dansa med honom — "så mycket det nånsin gick an!"

"Kamraterna är så afundsjuka, så de kan spricka, för hon är så *våldigt* söt, ser du! Den sötaste som finns på jorden helt enkelt — och så *stilig* se'n! — Hejsan!" — mössan flög högt i luften — "hvad det ändå är lifvadt att lefva — och vara ung, och — och hålla af någon!"

De sista orden halkade tydligen alldeles af sig själfva öfver hans läppar, innan han hann hejda dem — ty han bet sig hastigt i läppen och rodnade. Så skrattade han till halft muntert, halft blygt. "Åhnej — det där var bara skoj, begriper du! — adjö så länge!" och af bar det med mössan på nacken, ut genom dörren och utför trappan i två språng.

Dagen därpå, då vi möttes vid frukosten, var han mycket tyst, med ett så drömmande inåtvändt uttryck i ögonen, att det slog mig. På min fråga om han haft roligt föregående afton svarade han: "Alldeles härligt!" men med något i hela sitt sätt, som återhöll mig från vidare frågor.

Vintern gick, och hur ofta de båda träffades vet jag inte. Jag såg henne ett par gånger och måste gifva honom rätt: hon var verkligen mycket söt, en 15-årig blond liten älfva, mjuk och intagande som en kattunge. Men i de stora blå ögonen med sitt vanligen så barnsligt ljufva uttryck kunde ibland komma en glimt, som, utan att jag egentligen kunde reda upp för mig *hvarför*, gjorde mig ängslig för utgången af hvad jag förstod för honom var mer än lek: den första kärleken i hela sin styrka, med alla sina möjligheter till godt och ondt, och som för en natur som hans kunde blifva ödesdiger nog.

Han hade en tid varit ojämn och nervös till lynnet, omväxlande uppsluppet glad och påfallande dyster, då han en eftermiddag kom in till mig i mitt rum, där jag satt och njöt af skymningsbrasan i den öppna spisen.

Jag bjöd honom en plats bredvid mig, men han afböjde det kort och slog sig ned i soffan i det mörkaste hörnet af rummet, och en stund förgick under tystnad. Så sade han plötsligt med en sådan underton af bitterhet i sin stämma, att jag knappast kände igen den.

"Hör du — brukades det på din tid också att sälja kyssar för kondiskalas och teaterbiljetter?"

"Hvad menar du?"

"Åh — jag bara frågar — — åt hvem som helst som hade lust för geschäftet — äfven om man visste med sig själf, att det fanns någon man gifvit en ganska bestämd anledning att anse sig vara den ende, som hade rätt till så'na ynnestbevis —"

"Vill du inte tala lite tydligare, min gosse, jag förstår dig inte riktigt —"

"Nej, det är nog inte så godt att göra — för en hederlig kvinna —"

Jag kunde ha lett åt 18-åringens patetiska uttryck på tal om en 15-åring, om icke uttrycket i hans ansikte visat, hur fruktansvärdt allvarlig saken var för honom.

"Är det Beth du syftar på?"

Han teg ett ögonblick.

"Jag vill helst inte nämna några namn — förresten — så gör de så allihop —" Han hade rest sig och gick af och an på golfvet i tydligt uppror.

"Men Rolf — nu öfverdrifver du bestämdt —"

Han vände sig med en hastig rörelse mot mig.

"Gör jag! — Åh, visste du hvad jag vet så — —" Han skrattade hänfullt till. — "Deras enda ursäkt är att de nog kanske inte fullt begriper hvad de gör — om de också i allmänhet är fullflugna så det förslår, det vill jag lofva! — Och där går man och drömer så vackert och fint om dem — är så blyg, så *ren* i sin känsla för dem — så rädd att besudla deras hvita oskuld ens med en otillbörlig tanke — — och blir man se'n till på köpet kär i någon af dem, så där riktigt och för första gången, och får anledning att tro, att man är afhållen tillbaka — ja, då tycker man sig i henne ha funnit en riktig skyddsängel mot allt hvad frestelser heter, tills man en vacker dag får ögonen öppna — som jag nu — — åh, jag kunde ha lust — —!" Han skakade lidelsefullt de knutna händerna, hvit ända ut på läpparna af sinnesrörelse. Så började han gå igen, och då jag förstod, att det var en lättnad för honom att tala ut, satt jag alldeles tyst och väntade, tills han efter att ha lugnat sig åter tog upp tråden.

"Hade jag inte varit så dum eller rent ut sagdt så oskyldig — så hade jag nog från början kunnat förstå åtskilligt och inte låtit lura mig — nu tyckte jag bara det låg något barnsligt lustigt och naivt, som verkade pikant, nästan älskligt i alla de där små konsterna bakom ryggen på pappa och mamma: fönsterkurtisen, biljettväxlingen, mötesbestämmandet, visiterna i smyg på ens rum o. s. v. Det ter sig allt tämligen annorlunda nu, se'n erfarenheten har gjort en en smula visare — —"

Han stannade vid fönstret och såg ut under några ögonblicks tystnad.

"Den första varning jag fick — hvad henne angick," — fortsatte han lågt utan att vända sig om — "och som jag nog också förstod, fast jag slog den i vädret, var, när jag — när jag en gång bad henne om en kyss och hon föreslog — att få betaldt för den — om också inte precis i pengar — — Jag hade aldrig bedt om det förr — inte ens när jag talade om för henne, att jag höll af henne — jag var den gången löjligt nog för blyg att göra en i mitt tycke så förmåten framställan — och jag gjorde det nu också i känslan af att det var ett mycket stort kärleksbevis jag begärde af henne — — därför kom också hennes svar: "Ja, om du se'n bjuder mig på kondis" — som en iskall dusch öfver mig. — Hon blef mycket förvånad öfver att jag tog det så allvarsamt, det syntes på henne, men hon slog

Brud- & Bröllops-

sidentyger, i hvitt, svart och kulört, sista nyheter

ouppnådt urval från 90 öre till kr. 13 pr mtr.

Sändes tull- & portofritt direkt till privata.

Profver omgående franko.

Schweizer & Co, Luzern S 5, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

genast om och bad mig om förlåtelse och sade, att hon bara hade skämtat — och jag — låt naturligtvis lura mig — — Jag visste inte då, att jag visavi henne hvarken var den förste eller siste i en sådan där byteshandel —"

"Å, men Rolf!"

Han vände sig mot mig med stora brinnande ögon. "Så sant jag här står! — — Antingen du tror det eller ej, så är hon i afton på operan — som likvid för en kyss Cederstedt fick af henne i går — jag råkade själf höra aftalet — —" Han stampade till. "Fy tusan, så otäckt! — Det kväljer mig, bara jag tänker på det!"

"Har du träffat henne se'n?"

"Ett ögonblick — strax efter — men då fick hon min själ också veta hvad hon numera går för i mina ögon — hvad jag tänker om dem hela högen förresten, rubb och stubb — de äro lika goda allihop!" Det ryckte kring hans läppar. "Förlusten är inte stor — det ska' alla veta — men det känns — åh, så det känns!" och han kastade sig plötsligt ned framför mig och gömde ansiktet i mitt knä, skakande af återhållen gråt.

Nu går här ut och in i mitt hem en ung herre, ståtlig att se på, ädelsinnad, god och älskvärd för dem, som känna honom närmare, men när talet faller på de unga flickorna eller på verklig djup kärlek, en absolut skeptiker. Han skylles för att "flirta" tämligen starkt, men då jag någon gång, vädjande till hans bättre jag, förebrätt honom det, har han med en axelryckning svarat: "Ån se'n då! — Hvem är det som har lärt mig det! De begär ju förresten inte bättre —"

Det har också hänt att det i en ton af ve-mod, som gör ondt att höra, och med en skugga öfver ansiktet kommit det tillägget: "Man kan nog längta ibland — efter något annat, men hvad hjälper det, när man inte längre kan tro — för utan det är det ju omöjligt alltihop — Jag förlorade den där gången mer än du anar —" Vi äldre le ju kanske litet öfverlägset åt den unge herrn på 25 vårar, som anser sin tro på kvinnan bruten genom de eriarheter han i sin första ungdom gjort visavi en liten lätt sinnig, njutningslysten skol flicka och hennes vederlikar, och sin lycka i lifvet, hvad kärleken angår, därigenom sköflad. Men vi göra det nog icke längre, om vi tänka oss litet djupare in i saken och på hvad de sist citerade orden syftade, förlusten af hvad ingenting i världen kan ersätta, när den en gång gått förlorad, den första ungdomliga, hänförda tron på det *goda och rena* i lifvet och med den ynglingens bästa vapen mot de faror och frestelser, som möta honom vid inträdet däri — den ädla tveeggade klingan i hans hand mot hvad ondt och besmitteligt är.

Sänd soldaten med slöa och rostiga vapen ut i strid mot fienden — icke blir det seger

PAPPERSMÖNSTER

fullt tillförlitliga, erhållas omg. från oss till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjolmonster utan släp 50 öre, Prinsessklänning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmonster 50 öre, Kappmonster 60 öre. Uppgif lifvidd, (omedelbart under armarna), midjevidd och kjollängd, erhåller Ni till Eder figur fullt passande mönster. Expedieras porto/ritt om rekvisition åtföljd af likvid i sparmärken el. postanvisning insändes till *Iduns Mönsterafdelning, Drottninggat. 51, Sthlm*

han hembär! Beröfva ynglingen hans tro på sanning och renhet, förgifta hans tankar om kvinnan och släpa därmed i smutsen de unga drömmarna om henne, som en gång skall lägga sin hand i hans för att vandra vägen genom lifvet med honom — hon må vara ännu blott en drömbild eller redan funnen — och du sänder honom vapenlös mot fiender farligare än dem soldaten har att bekämpa i striden för sitt fosterland!

Betänk nu också att det exempel jag här dragit fram icke gäller en yngling, som från sin barndom genom en dålig mor eller fåfänga ytliga systrar fått sin uppfattning om kvinnan och kärleken förvridd och neddragen i dyn, utan en ung man från ett godt och lyckligt hem, med minnet af en mor, som han älskade och beundrade, och kvinnor bland sina närmaste, som han måste se upp till, och dock kan hans misstro, med en bitterhet som det bedröfliga ungdomsminnet dock icke nu längre behöfde berättiga till, gå ut öfver de unga, dem bland hvilka han en gång, enligt naturens ordning, skulle komma att söka sin hustru — och hvarför? — Hör blott!

“Du säger att jag ser i svart och att jag dömer orättvist, därför att jag själf en gång råkat illa ut, men du må inte tro, att jag är ränsam i min uppfattning eller att förhållandena ha förändrat sig så synnerligen mycket på de här sista 6—7 åren — om inte möjligtvis till det sämre. — Du skulle bara höra Arvid och hans kamrater i “7:de” eller kadetter och Karlbergare tala om sina flammor — det är verkligen uppbyggligt! — om de också nu för tiden kanske tar saken på ett annat sätt än hvad åtminstone jag gjorde vid deras ålder. — Det är egentligen aldrig fråga om annat än “flirten” som ren sport — ju mer raffinerad, dess bättre, och med alla hjälpmedel som stå till buds. — De roar sig kolossalt å ömse sidor, men fråga se'n de unga herrarne hvad de egentligen tänker om sina damer! — Rör till exempel vid den strängen, om det inte möjligen skulle kunna falla någon af dem in att vilja göra allvar af leken — att tänka sig att “flamman” en gång blefve något annat och mer, så får man höra! — Är du tokig, karl! Tror du verkligen att man på allvar skulle kunna gå och bli kär i en flicka, som både man själf och andra fått kyssa så där lite när som helst, då lusten fallit på, och som när det gäller att ha' roligt, inte generar sig för hur många små nödlögner som helst? — Tack ska' du ha! — Jag tror vi aktar oss! — De är mycket söta, mycket bra att roa sig med — men något mer — Gud bevare oss! — Och så rasande trefliga de där små “pusskalsena” än är, och fast jag själf aldrig säger

Svenska Ingenjörsföreningen i New-York firar John Ericsson.

JOHAN ERICSSONS 104:e födelsedag firades i New-York den 31 augusti af den nybildade “Svenska Ingenjör Föreningen till högtidlighållande af John Ericssons minne” med en storartad bankett i den amerikanska ingenjörsklubbens nya palats vid 42 gatan. Denna nya förening, för hvilken ingenjör Gust. Pers. Wern är ordförande, stiftades på hans förslag i mars månad detta år och har till ändamål, som titeln anger, att fira den store svenske ingenjörens minne. Till denna, den första årsbanketten, hade inbjudits, utom presidenten Roosevelt och den svenske ministern i Washington, Herman Lagercrantz, hvilka båda voro förhinderade att närvara, den gamle öfverste W. C. Church, som var en af Ericssons bästa vänner här, och flera andra af de män, som arbetade under Ericsson. Iduns fotografi togs vid middagens början och visar den svenska flaggan på ena kortväggen, John Ericssons byst och, midt på bordet, en modell af Monitor. Ingenjör C. B. Wallenius var “Toastmaster” och förutom ett flertal skålar till John Ericssons minne hölls ett högtämdt tal för kung Oscar och Sverige af prof. W. A. Granville, Yale University, en svenskfödd man. Fotografien visar på högra sidan, sittande: herrarna ing. John E. Franzen, William Bäckström, Worcester, Erik Wollert, George Howells (gäst), advokaten Axel Josephsson (gäst), ing. Albin Gustafson, Alex. Miller (gäst), Thos. C. Martin, president för amerikanska “Engineers' Club”, Gust. Pers. Wern, Colonel W. C. Church (hedersgäst), Carl Westerdahl, Hugo. B. Roelker (gäst), Aug. Johnston, Gustaf Smith och Axel Bergmark. Stående: ing. Jean Skoglund, Emil Öhnell, V. Chronander, Erik W. Nordér och Edward Wollert. Sittande till vänster: ing. John Schröder, Gust. Thyberg, Algot Sylven, Thure Larson, Worcester, John Bergeson, Carl Sundström, City Surveyor i Filadelfia, prof. W. A. Granville, Yale University, ing. C. B. Wallenius, öfverste E. D. Maier (gäst), Jacob Söderberg och W. H. Fletcher (gäst).

nej till dem — det ska' alla veta! — så fy sjutton! att bara tänka på, att man en gång skulle behöfva dras med minnet af att ens egen hustru varit med om att bestå någonting i den vägen.“ — Så låter det då, förresten inte mycket rekommenderande, hvarken för ena eller andra parten —

Ja, små flickor, så låter det, så stygt att min penna icke riktigt ville vara med om att skriva ned det! — Är det icke, som jag sade, att gråta åt? — Ack, om ni också ville göra det! Gråta så att tårarna strömmade, förande med sig allt det fula och besmittande, som kommit in i ett förhållande, som kunde vara det vackraste, finaste och på samma gång gladaste och friskaste i världen!

Nu hör jag en tusenstämmig protest i mina öron: “Men det är inte bara vi, som äro att klandra! Vänd dig till gossarne också — hvad de ha mer på sitt samvete, när det gäller att locka till detta, som du dömer så strängt — inte ha' de mindre än vi! Det är orättvist att bara anfalla oss och ställa dig på deras sida!”

Jag svarar då, att det alls inte är min mening att “ställa mig på gossarnes sida” — jag vet mer än väl, hur stor deras skuld härvidlag är — men dels ha de i denna sak hittills nästan alltid ensamma fått kläda skott, varit just de “anfällna”, och därtill så ofta, att de som *velat* höra sanningen också haft tillfälle att få höra den — och dels och *främst* — anser jag att det är i *flickornas händer* det ligger att rätta på ett missförhållande, som, om det får fortvara, kan växa till ett oberäkneligt ondt.

Det är ett stort ansvar ni härigenom få er pålagdt med, som nästan allt ansvar, möjlighe-

ten till skam eller ära för den som bär det. — Jag har hittills bara berört det förra — låt oss nu tillsammans tala om, hur det skall kunna vändas till det senare — till *ära* för er, i den mån ni förmå afvända en fara, som hotar, inte bara er själfva och era gossevänner, utan genom er hela vårt folk.

Ty tag bort aktningen för kvinnan, och själfva den grundval, på hvilken ett folks lycka och välfärd hvilat, är grusad. Ett hem utan en kvinna — hon må vara hustru, mor, syster eller vän — till hvilken det med kärlek och vördnad blickas upp, är icke något hem i detta ords djupaste betydelse, — *hvad blir det af ett folk utan hem?*

Så allvarsamma äro konsekvenserna af den lätta leken med känslor, som endast genom verklig djup kärlek adlas att vara människorna värdiga. Och högt är det värf Gud lagt just i kvinnans hand att vårda och hålla i helgd hvad som till välsignelse för ett land och folk bygger dess tusen och åter tusen hem!

I samma mån som ni vuxit till kvinnor med kvinnans makt gentemot mannen, är det värfvet också ert, med allt hvad det innebär af lifvets högsta lycka, om det fylles rätt, men i motsatt fall också af dess djupaste ve.

Det är härmed icke min mening, att ni nu genast i dygdig höghet skola vända er ifrån edra nyare beundrare — tvärtom! Det är hand i hand med dem ni skola gå, men först efter att ha förvandlat dem från “beundrare” — förresten mycket tvetydiga sådana, som vi sett — till goda pålitliga *vänner*, något som icke bör blifva er svårt, förutsatt att ni verkligen vilja.

Ty om ni tänka efter, tro ni icke, att samme gosse, som tar emot den kyss, som erbjudes honom som vederlag för ett nöje, en present eller i rena tanklösa lättsinnet, visserligen med synbar och i de flesta fall nog äfven känd förtjusning — af hvad källa den sedan springer! — men i 5 fall af 10 också med hemligt förakt — var vissa på det! — tro ni inte att han med lika stor förtjusning, fast af bra mycket ädlare ursprung, skulle taga emot det hjärtliga handslaget af en liten god, hurtig kvinnlig kamrat, som trofast delade hans intressen i arbete och nöje, i förhoppningar och framtidsplaner, hans sorg och glädje, men absolut tillbakavisade allt, som kommer inom den osunda, kvalmiga, sinnesuppjagande flirtens område?

Jag menar nu inte med “flirt” hvar känsla, som faller utom ramar för vanlig vänskap, och om den lilla nyans högre värme, som gärna smyger sig in i ett sådant förhållande mellan två unga af olika kön och — vare det

Lagermans flytande putspomada B O N A M I.

gärna erkänt — i viss mån ökar glädjen däraf, är ju intet ondt att säga. Svärma hör ungdomen till, och om ynglingen i sin lilla kamrat ser idealet för en flicka — må vara med en gryende känsla af djupare art — så följer däraf icke annat än att de vackraste och manligaste sidorna i hans karaktär växa till i den känslan: vördnad för kvinnan, ridderlighet, mod, finkänsla, själfbehärskning, den beskyddande ömhet vi sätta så högt hos mannen, och först och sist *kraften att stå i striden mot de frestelser, som komma i hans väg*. Ty min öfvertygelse är, att den gosse måste vara af naturen bra depraverad eller annars i moraliskt afseende mycket djupt sjunken, som, då han mötes af den renhjärtade, högsinnade, tillitsfulla vänskapen hos en ung flicka, däraf icke påverkas till det goda — sporras till att också söka bli den värdig.

Och hur oändligt mycket ädlare är icke den sträfvan, som har till mål att söka vinna ett sådant inflytande, än den, som blott går ut på eget nöje och njutning eller, än sämre, att egga till känslor, af hvilka följderna kunna blifva, och tyvärr också ofta *blifva*, sådana att de ha makt att ödelägga ett helt lif! Måste icke bara tanken härför bli den bästa hjälpen i striden mot frestelsen att deltaga i den tju-sande, men farliga lek, som kallas flirt!

Detta var nu hvad jag ville, ja, *måste* säga. Jag önskar blott att de, som på ett eller annat sätt känna sig berörda häraf, må förstå, att det hvarken varit klandersjuka eller lust att spela moralpredikant, som dikterat mina ord, utan endast min önskan att påvisa vådorna af den väg, så många små fötter nu för tiden i ungdomlig tanklöshet beträda, och visa dem en annan, icke mindre ljus och glad, därför att den bär *uppåt* och således kräver mer af sina vandrare, men där till gengäld friskare, renare vindar fläktas kring pannan och utsikten är fri öfver större och skönare vidder!

DÄ VI IDAG presentera en del bilder från den vackra konstutställning, som utgör en publikkär del af den pågående industriutställningen i Lund, ha vi på samma gång nöjet här invid presentera bilden af artikelförfattaren, den kände konstkritikern kandidat Yngve von Schmidten.

SÅ HAR MAN åter sökt få en allmän svensk konstutställning till stånd. Den tid är nu långt aflägsen, då konstutställningar voro en sällsynthet i vårt land. De följa rätt tätt på hvarandra i våra dagar, till och med i svenska landsorten. 1903 mötte samtliga då befintliga svenska konstnärssammanslutningar, med undantag af skåningarnas eget förbund, i Hälsingborg, och förra året var likaså en stor utställning anordnad i Norrköping i samband

med industri- och slöjdotställningen därstädes. Vi lida icke någon brist på vare sig smärre separatutställningar eller massutställningar. Man yrkar också flerstädes på hvila, ro för de stora expositionerna.

En stor öfverblickande utställning af samtidens konstnärliga produktion äger ju alltid, hvad man än däremot kan invända från ren konstnjutnings synpunkt, intresse, åtminstone för konsthistorikern. Annorlunda ställer sig förhållandet, om man ser det från synpunkten af den stora allmänheten, som har svårt att tillägna sig en mångfaldig utställning och tillgodogöra sig de skilda intrycken. Kommer därtill omöjligheten för närvarande att få till stånd under ett och samma tak en för svensk konst verkligen representativ samling, sedan Konstnärsförbundet, som inom sig hyser våra yppersta konstnärer, förklarat sig numera icke vilja utställa tillsammans med våra öfriga konstnärssammanslutningar.

Det hade följaktligen, såsom jag förlidet år framhållit, varit fördelaktigast att nu året efter Norrköpingsutställningen få en utställning i Lund af Konstnärsförbundet, naturligtvis tillsammans med skåningarne, som ju här ej gärna kunde uteblifva. Detta förslag till utställningens anordnande vann emellertid ej vederbörandes gillande. Alla svenska konstnärer inbjödos. Följden vardt att äfven ett antal af våra mest framstående konstnärer, som voro med i Norrköping, Zorn, Carl Larsson, Björck, prins Eugen o. a., stannade borta. Trots de hänemot 600 nummer, som konstafdelningen å Lundautställningen omfattar, saknar man en mängd betydande konstnärnamn, hvadan den som helhet icke går upp mot Helsingborgs-, näppeligen ens Norrköpingsutställningen.

Emellertid finnes dock otvetydigt å denna utställning åtskilligt godt och beaktansvärdt, äfven om det icke allt äger nyhetens behag. Så hög är för närvarande den svenska konstens ståndpunkt. Konsten blommar i våra dagars Sverige. Rika och nordiska äro färgerna; främlingen undgår ej att imponeras vid ett besök i den väl inredda hallen. Visserligen bjuder utställningen mycket få glödande och glansfulla konstverk med storhetens prägel, men den är som helhet jämn, god och vederhäftig.

Ett starkt afbrott bildar dock Konsträrskretsen från Göteborg, inom hvars afdelning en sträng utmönstring bort göras. Det är en mycket ledsam debut. De äldre medlemmarnes arbeten framstå fördelaktigt gentemot de yngres, utan att i och för sig vara särdeles anmärkningsvärda: Berndt Lindholms hederliga, fast något torra Kullabilder, Johan Ericsons äldre landskap från Bretagne och Anna Gardell-Ericsons akvareller. Mest fäster jag mig vid Otto Holmströms gedigna kolteckningar från det gamla Göteborg. Mera kultiverad än flera af kollegerna i kretsen verkar Hilda Heyman, som har åtminstone ett par rätt nätta bitar. Afdelningens kommissarie, Carl Olson, tror jag icke skörda några konstnärliga lagrar med sina nakna modeller, naturligtvis föremål för åtskillig uppmärksamhet. Sådan är nu publiken.

De frie framträda på ett helt annat sätt, målmedvetnare och säkrare. I Hesselbom ha de visserligen förlorat sin förnämsta kraft, men några nya namn ha tillkommit, som troligen en gång skola låta tala om sig: landskapsmålarna Oscar Janson och Eigil Schwab med lofvande och personliga färgstudier samt den unge skulptören Tore Strindberg, röjande en säker talang.

Mest sympatiskt beröres jag här af Bengt Hedbergs verk, som visa en synbar utveckling, bredd och säkerhet i penselföringen och styrka i färgerna. Näst honom är att nämna Artur Bianchini med dekorativa färg effekter.

Den allmänna afdelningen gör på denna utställning ett bättre intryck än allmänna afdelningar brukat göra, tack vare en samvetsgrann jury, som reducerat den till riktiga mått. Inom densamma finnes hela utställningens största prydnad: en glansfull rad gobelängbonader af G. A. Fjæstad, hufvudsakligen afbildande vattenmotiv med känt mästernskap. Några landskap, af hvilka ett par i Kreugers streckmanér, komplettera hans samling. Särskildt stark och stämningsfull är en liten "Värvinterkväll".

Vid sidan om några mera kända, men ej särskildt anmärkningsvärda målare, som jag här nödgas förbigå, framträda några unga förmågor, Hjalmar Asp och Hugo Carlberg med djurstudier samt Otti Ljunggren, Alfred Proessdorff och Gunnar Weinberg med porträtt och landskap. Men särskildt fäster man sig vid en liten byst i lera, kallad "Bildhuggaren", af Johannes Collin, med en omisskännlig fläkt af storhet och röjande en sällsynt skulpturell begåfning. De unga bildhuggarne Gottfrid Larsson och Anders Wissler må äfven nämnas.

Svenska konstnärernas förening har mött med en ganska rikhaltig och omväxlande utställning, af hvilken dock det mesta förut torde varit utställt. Vi se här så gamla saker som Jonas Åkesons porträtt af baron E. Thott och Emil Östermans af målaren J. — väl det duktigaste de åstadkommit. David Wallin har ett charmant friluftsporträtt af sin hustru, kalladt "Vår", och Bror Hillgren, som här gör sig synnerligen fördelaktigt gällande, en rad personlighetsfyllda akvareller med äkta sagostämning. Inom figurmålningen dominerar Emerik Stenberg med en stor ny dalmålning, "Dans i stugan", med goda ljuseffekter och grundligt genomarbetad. Hans lilla interiör "Björns-Mia" är ett mästestycke i sitt slag, en god gammal holländare.

Det är de vanliga namnen från föreningens senare utställningar, som vi här påträffa, och jag förbigår mer och mindre medvetet flera af dem. Bland de duktigare landskapsmålarna finna vi Anshelm Schultzberg, Alfred Bergström och Reinhold Norstedt. Oscar Hullgren har bl. a. en storslagen halvsåg, Carl Johansson och Charlotte Wahlström skickligt utförda landskap. Gottfrid Kallstenius utställer många och stora dukar. Hans "Klippor i skärgården" med stark mystisk stämning är ett i sitt slag briljant arbete. Bland svenska landskapskildrarna på utställningen sätter jag Wilhelm Behm högst jämte Fjæstad. I en höstbild erinrar han något om Herman Norrman, den för tidigt bortgångne koloristen; i ett par gredelintonade taflor når han långt i dekorativ verkan, på samma gång de genom sin rika stämning tala rätt till hjärtat. Hans "Loge" med en röd lysande länga mot vintersnön vittnar vacker om hans säkra och vederhäftiga konstnärskap.

Slutligen äro bland målare att omnämna Georg von Rosen, som öfverraskar — om han numera kan öfverraska — med en egendomlig taffla med figurer i landskap, kallad "Vår" och framställande döden och det vaknande lifvet sida vid sida. En annan af våra äldre konstnärer, Axel Kulle, är särdeles rikligt representerad med folklifsinteriörer i en förgången tids stil. Det är en liten retrospektiv exposition, som utan att göra något starkt intryck vittnar om mästarens soliditet och koloristiska förmåga.

Märta Améens djurbilder, Herman Neujds älskliga flickbyster och Ruth Milles' bondjäntor tillhöra det förnämsta inom skulpturafdelningen, som icke har att uppvisa några större saker.

Jag nämnde Axel Kulle. Med honom, som äfven tillhör Skånska konstnärslaget, äro vi inne på skåningarne, som på denna utställning visa hvad de bäst förmå. Fredrik Krebs' intressanta och mycket gedigna själfpor-

LUZERN

— Förnäm vistelseort under sommaren. —
G:D HOTEL NATIONAL
 Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis.

trätt är en förträfflig ljusstudie, samtidigt som af god karaktär. Jämte honom företrädes porträttkonsten inom denna afdelning på ett utmärkt sätt af Endis Bergström. Ett par yngre konstnärer röja lofvärda ansatser.

För öfrigt är det hufvudsakligen den skånska naturens idoga och kärleksfulla skildrare, som här dominera. Bland de äldre P. A. Persson, Justus Lundegård, som äfven utställer ett par färgglada interiörer, och Per Gummeson med en rad fina och känsliga smådukar. Karl Aspelin har ett vackert vinterlandskap från Skånes östkust och Alb. Larsson, utställningens förtjänte kommissarie, företrädesvis skymningsstämningar. Anders Trulsson har i år uteblifvit. Men af de yngre se vi goda, om icke alltid fullgångna arbe-

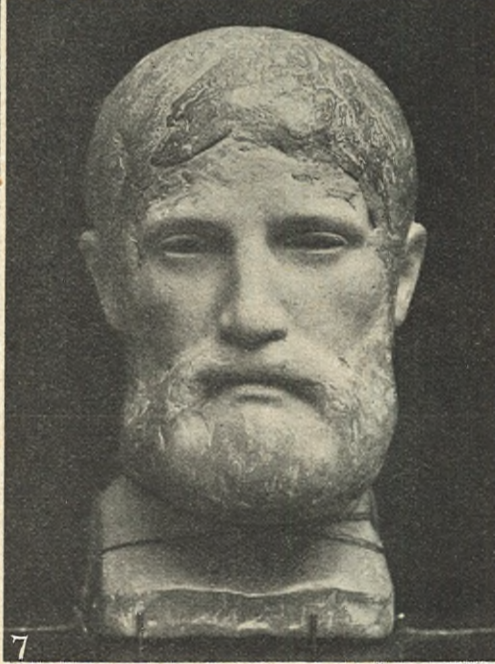

ten af Herman Österlund, de skånska skogarnas målare, Ernst Norlind, den mångomtalade, och Fritz Kärfve, den sistnämnde en mindre vanlig målarebegåfning. Personliga och kända landskap finnas äfven från andra händer: Ola Larsson, Agnes Wieslander och Carl O. Petersen, de kolorerade träsnittens unge mästare.

Skulpturen representeras i denna grupp af Sven Andersson med en liffull bronsbyst och flera reliefer samt af medaljgravören Sven Kulle.

Skåningarnes utställning röjer starka utvecklingsmöjligheter och vittnar i sig själf om den konstnärliga lyftningen i våra dagars Skåne, som nu åter mottagit svenska konstnärer som kära gäster.

YNGVE VON SCHMIDTEN.

FRÅN KONSTUTSTÄLLNINGEN I LUND 1907. 1. BURNSJÖN; OLJEMÅLNING AF BENGT HEDBERG. 2. TROLOFNING; AKVARELL AF BROR HILLGREN. 3. DANS I STUGAN; OLJEMÅLNING AF EMERIK STENBERG. 4. PORTRÄTT AF MIN SYSTER; OLJEMÅLNING AF ENDIS

BERGSTRÖM. 5. SJÄLFPORTRÄTT AF FREDRIK KREBS. 6. LOGE. VINTERKVÄLL. OLJEMÅLNING AF WILHELM BEHM. 7. BILDHUGGAREN; SKULPTUR AF JOHANNES COLLIN. 8. BLOMMANDE KASTANJER; OLJEMÅLNING AF PER GUMMESON. LINA JONNS EFTR. FOTO.

A. BLOMBERG FOTO.

Stort intresse för skönhetsstäflingen öfver hela landet.

Flere af våra yppersta konstnärer som prisdomare.

VÅR FÖR FJORTON DAGAR tillbaka utlysta och redan starkt uppmärksammade skönhetsstäfling torde nu komma att inträda i ett än lifligare skede, sedan det lyckats oss att förvärfva en prisnämnd bestående af flere af våra mest framskjutna och uppskattade konstnärer.

Dessa hrr prisdomare, som välvilligt åtagit sig att bistå redaktionen vid bedömandet af den svenska kvinnoskönheten, utgöras af:

Professorn vid Konstakademien **John Börjeson**, vårt andras främste statybildhuggare; skapare af Axel Oxenstierna-stoden i Stockholm, Geijer-stoden i Uppsala, Stenbock-stoden i Helsingborg, Karl X Gustaf-stoden i Malmö m. m., är han genom sitt nobla formsinne en auktoritet i estetiska spörsmål.

Professorn vid Konstakademien **Oscar Björck** är en af våra yppersta porträttmålare, hvars skimrande färgskala särskildt ägnar sig för återgifvandet af vår moderna kvinnovärlds skönhetsstyper.

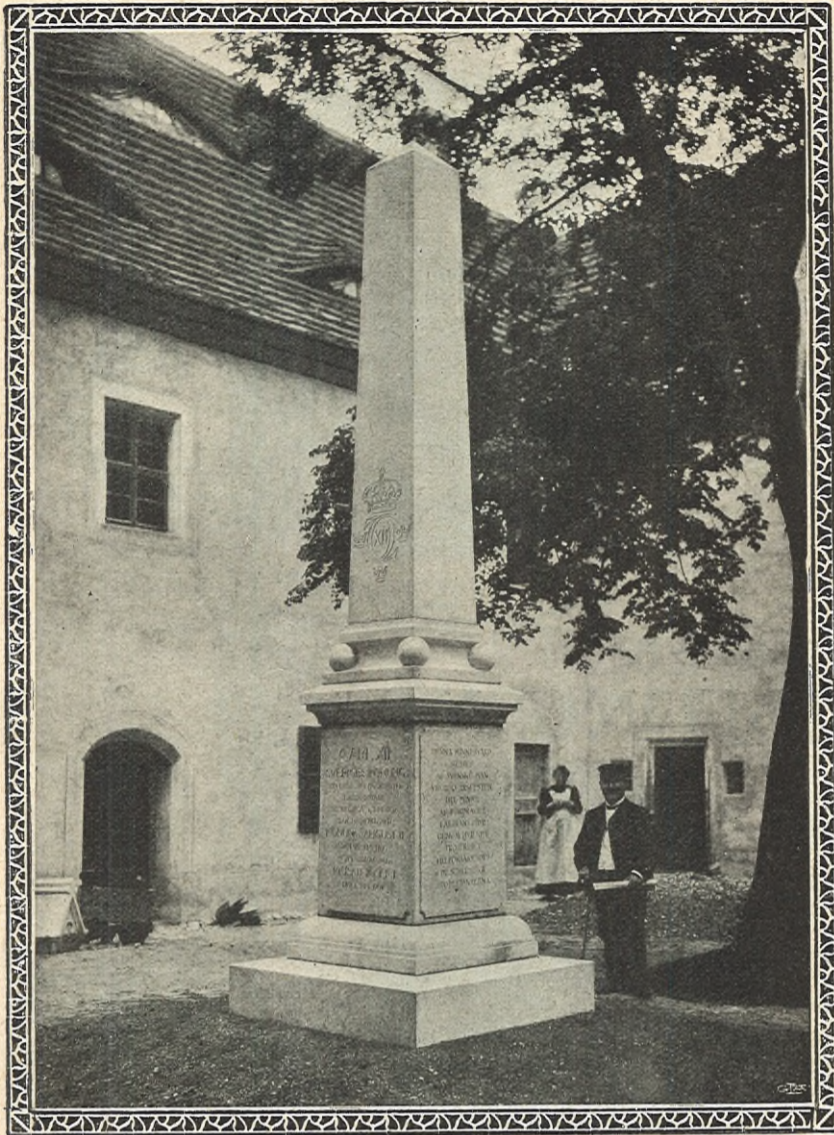
En stor kännare och likaledes briljant tolkare af kvinnlig färging är, som bekant, artisten **Anders Zorn**, den tredje af våra prisdomare, hvars mångåriga studier af orientens, det moderna Europas och den fjärran västerns kvinnor försett honom med en vidt-omfattande erfarenhet i fråga om skönhetsvärdet hos "skapelsens krona".

I skalden **Daniel Fallström**, vår kanske populäraste lyriker, ha vi en pennans konstnär, som i sin poesi tecknat ett stort antal kvinnogestalter, vittnande om sin författares fina och varma skönhetsinne.

Prisnämndens femte ledamot slutligen utgöres af denna tidnings hufvudredaktör **Johan Nordling**.

Af det ofvan anförda framgår, att vår prisnämnd i fråga om sammansättning och estetisk pondus fyller alla berättigade fordringar, hvadan de täflingsaspiranter, som möjligen hittills ställt sig obeslutsamma, nu böra låta sina betänkligheter fara. — Vi upprepa hvad vi redan i ett föregående nummer markerat, att här gäller en nationell hederssak, och vi hoppas, att de svenska kvinnorna nu inse det och lifligt ansluta sig till täflingen!

Vi uppmana alltså ännu en gång hvarje läsare att — under adress: *Iduns redaktion. Skönhetsstäflingen.* Stockholm. — ju förr dess hellre till oss insända fotografi af den skönaste svenska kvinna han eller hon känner. I öfrigt hänvisas till det fullständiga täflingsprospektet i Idun n:r 33 d. å., där närmare omständigheter, priser m. m. angifvits.

DET NYA ALTRANSTÄDTMONUMENTET, SOM AFTÄCKES OM SÖNDAG DEN 1 SEPTEMBER.

Karl XII:s-minnet i Altranstädt.

I BÖRJAN AF föregående år eller närmare bestämdt den 1 februari meddelade Idun under rubriken "Från Karolinernas dagar" en skildring af den i vår historia märkliga freden i Altranstädt, som ingicks på det gamla slottet därstädes mellan Karl XII och sachsiske konungen August II den 21 september år 1706. Samtidigt meddelade vi ock en bild af det historiska husets yttre äfvensom en interiör af det rum, hvori fredsfördraget undertecknades.

Efter fredens afslutande förblef Altranstädt ett helt år den svenske konungens hufvudkvarter, ett år, som betecknades höjdpunkten af hans makt. Det var jämväl i Altranstädt, som den 1 september 1707 — alltså i dessa dagar för tvåhundra år sedan — mellan Karl XII och kejsar Josef I undertecknades ett fördrag, som tillförsäkrade de schlesiska protestanterna den trosfrihet och den fulla likställighet med katolikerna de ännu åtnjuta.

Den österrikiska regeringen i Schlesien, där jesuiterna drifvit en stark katolsk propaganda, hade nämligen i flere afseenden brutit mot westfaliska fredens bestämmelser. De lutherska kyrkorna hade i många fall blifvit ändrade till katolska, lutheranernas skolor stängda, deras barn tvungna att deltaga i katolska processioner, bära monstranser, åhöra mässan, ja, bortförda i kloster och satta under katolska förmyndare. Karl XII hade, då han året förut tågat genom Schlesien, åt landets betryckta protestanter, som ifrigt anropade honom om hjälp, lofvat sitt skydd. Den svenske konungen genomdref också, trots betydliga svårigheter och trakasserier från kej-

sarens sida, de fordringar han uppställt i religionsfrågan, och så blef fördraget slutet den 1 september 1707.

Om söndag, den 1 september, infaller, som sagdt, tvåhundraårsdagen af denna betydelsefulla historiska händelse, och dagen kommer att såväl från tysk som svensk sida firas med en minnesfest i Altranstädt, numera tillhörigt preussiska provinsen Sachsen.

De olika Gustaf Adolfsföreningarna i Tyskland sända representanter, och bland deltagande svenskar kunna nämnas landshöfdingen greve L. Douglas, öfverdirektör Ernst Carlson, öfverstelöjtnant Claes Sundin, chef för generalstabens krigshistoriska afdelning, bibliotekarien dr Rob. Lundstedt, skriftställaren Gustaf Blomquist, pastor G. Helder m. fl.

Minnesfestens hufvudmoment blir aftäckandet af en minnessten öfver Karl XII, tillkommen genom svensk pietetskänsla och offervillighet.

Initiativet till resandet af en minnesvård öfver Karolinernas konung på slottsgården i Altranstädt togs i början af föregående år af skriftställaren G. Blomqvist i Berlin, som dels i korrespondenser till Stockholms-tidningar, dels i bref till bibliotekarien Lundstedt väckte förslag härom. Dr L., energisk och entusiastisk som alltid, då det gäller vårt land och dess historia, satte sig genast i förbindelse med några svenska historici och utfärdade ett af dem samt åtskilliga andra framstående män undertecknad upprop till insamlande af medel för åstadkommande af en minnestafva öfver Karl XII på slottet i A. Senare bestämdes att utbyta den föreslagna minnestafvan mot en minnesvård efter en af arkitekten F. Boberg utförd skiss samt antogs ett af Norrtelje stenhuggeriaktiebolag inlämnadt anbud att utföra densamma i röd Norrtelje-granit. Densamma försågs med en af K. Vitt. Hist. och Antikvitets akademien granskad och godkänd inskription samt afsändes i medlet af juli härifrån till Altranstädt, hvarvid ångf. aktiebolaget Svea fraktfritt befordrade den på en af sin ångbåtar till Lübeck.

Kostnaden för det hela torde, när planeringsarbetena kring värden blifvit fullföljda, belöpa sig till ungefär 1,900 kronor, hvilken summa i de närmaste är insamlad. Inskriptionen på de fyra plattorna kring värdenas bas är affattad på svenska och tyska och lyder:

Sveriges konung, som hade sitt högkvarter i Altranstädt 21 Sept. 1706 — 1 Sept. 1707, slöt här fred med konung August II den 24 September 1706 och fördrag med Kejsar Josef I den 1 September 1707. —

Denna minnesvård re:tes af Svenske män vid 100-års-festen till minne af Fördraget i Altranstädt, genom hvilket trosfrihet tillförsäkrades de schlesiska protestanterna.

Vi meddela här en bild af minnesvärden inne på Altranstädts ålderdomliga slottsgård, där stenen, huggen ur våra svenska berg, i all sin enkelhet skall för eftervärlden mäla om ett af de vackraste dragen i den karolinske konungens historia. För dem, som önska närmare studera detaljerna i det märkliga fördraget och dess tillkomst, hänvisas till en i dagarna på P. A. Norstedt & Söners förlag utkommen illustrerad festskrift "Fördraget i Altranstädt 1707 af Ernst Carlson", hvori i lättläst och öfverskådlig form hela förloppet skildras.

NÄSSLOR

FRIDA LANDSORT

VI KRISTNA.

VI KRISTNA, som lära den riktiga läran och tro på den riktiga tron, vi läsa med ömkan och harm och förfäran om hedningars religion. Tänk dock, hvilket paradiset jorden skall bli, när alla ha blifvit som vi!

Om söndagen älska vi Gud och beprisa hans nåd, både lekman och klerk. Om hvardagen älska vi nästan och visa vår kärlek med kärlekens verk. Först öfriga dar tar enhver af oss fritt att tänka på sig och på sitt.

Hos oss brukas aldrig att hota och hata och taga en människas lif. Hos oss går man nykter på landsväg och gata, hos oss finns ej slagsmål och kif. Och mildt, som det höfves vår kristna natur, behandla vi kvinnor och djur.

Ack ja, det är konsten att älska vår nästa, som är för oss kristna så lätt. Hos oss börjar ingen kalasa och festa, förr'n hvar och en hungrig är mätt, och ingen går praktklädd i granna gemak, förr'n alla ha kläder och tak.

Hos oss får allt hederligt arbete heder och lönas med hederlig lön. Den vördnad, vi hysa för löften och eder, är ädelt och uppbyggligt skön. Och något så fult som ett äktenskapsbrott, det ha vi då aldrig begått.

Och fri ifrån humbug och svek är vår handel, ty ingen är girig och hal. Och fri från allt hycklande sken är vår vandel, som renaste guld är vårt tal, och afund och skvaller och prat, som för vill, det känna vi alls inte till.

Det är inte sant, att vårt lif är eländigt — det pratet är dumt raljeri: vi kristna förena ju lefvernet ständigt med läran till full harmoni. Hvert samhälle är som en lustgård, hvars frukt är Herren en ljufvelig lukt.

Dock glömma vi aldrig att längta mot höjden. Vår tro och vår höga moral bereda oss alla för evighetsfröjden i himmelens strålande sal. Där uppe går Fadern och väntar och ser på barnen här nere och ler.

OSTASIATISKA KOMPANIETS ÅNGARE CANTON PÅ GÖTEBORGS REDD. OLGA RINMAN FOTO.

Till den fjärran östern.

I DET NATIONELLA nydaningsarbete, som nu pågår i Sverige, förekommer äfven en kraftig sträfvan att utvidga vårt lands handelsförbindelser, skaffa ny marknad åt vår industris produkter. Som ett vackert resultat af denna sträfvan har Ostasiatiska kompaniet tillkommit, och en dag i förra veckan afgick från Göteborgs hamn kompaniets första båt, ångaren Canton, lastad med gods från såväl Sverige som Danmark och destinerad till olika hamnar i den fjärran östern.

Dagen före afresan hade kompaniet inbjudit ett antal intresserade att taga den nya båten i betraktande, och så kom Canton att omedelbart före sin långfärd gästas af åtskilliga representativa personligheter såsom excellenserna Lindman och Trolle, envoyén och bankdirektör Wallenberg, grosshandlare Arthur Thiel, generalkonsul Thulin och direktör John Hammar. Bland kända göteborgare märktes stadsfullmäktiges ordförande professor Aug. Wijkander, hrr Ivar Wærn, Chr. Carlander, John och Gustaf Ekman m. fl.

Under ciceronskap af direktör Dan Broström och Cantons befälhafvare kapten P. O. Nordfelt besågs det ståtliga fartyget, som är synnerligen rymligt och präktigt inredt.

Sedermera firades dagen med en frukostmiddag i Trädgårdsföreningen till hvilken bolaget inbjudit. Styrelsens ordförande, bankdirektör Knut Wallenberg, flankerad af de båda excellenserna, talade för den företagsamhetens anda, som gjort det Ostasiatiska kompaniet till en löftesrik verklighet, och för fortsatt enigt samarbete till vidare utveckling. Det är en anda som vi med glädje spåra genom hela Sverige, till hvars gagn vi alla hoppas att det nya företaget skall lända.

Statsminister Lindman tolkade i ett kraftigt anförande den glädje man måste erfaras öfver det nya företagens lofvande start. Men det är icke nog med starten, hur bra den än är. Den är blott en början till hvad vi vänta af Ostasiatiska kompaniet, som i modern mening skall fullfölja det gamla Ostindiska kompaniets ärorika traditioner. Det gäller att energiskt fortsätta hvad som påbörjats. Det gäller för vår industri att vara vaken och anpassa sig efter marknaderna. Det gäller för köpmansståndet att inhämta kännedom om förhållandena därute. Därför att det nu så ofta säges,

att vi befinna oss i en uppräckningens tid, få vi ej slå oss till ro och tro att nu är allting bra. Vi måste alltjämt vidare. De vackra orden få ej döda handlingen. Canton är ett fartyg, som vi äro stolta att sända ut, men detta är blott ett moment i arbetet på våra nya fält. Till sist utbragte statsministern ett kraftigt besvaradt lefve för Ostasiatiska kompaniet.

Professor Wijkander tolkade slutligen staden Göteborgs intresse för det nya företaget och dess önskan att göra sitt till för framgången.

Mali-Åsa.

En historia från det gamla Norrland af
Valdemar Lindholm.

DET LITTERÄRA Norrland har nu en hel liten falang af berättare och bland dem är äfven författaren till denna skildring, hvilken utgör ett brottstycke ur en i höst utkommande novellsamling med Norrlandshistorier. Författaren har redan förut gjort sig fördelaktigt känd genom ett par volymer skildringar från det svenska framtidslandet.

L ÄNGST UPPE i socknen, dit inga andra vägar leda än en eller annan villande gångstig, blott sällan trampad af människofot, ligger den gamla finnbygden.

Under den stora ofredens dagar hade finnarne kommit hit upp. Det är länge, mycket länge sedan. Sagan täljer att finnarne kommit hit upp och bott här i sju år, innan socknens öfriga inbyggare visste att finnarne funnos där. Men en gång upptäckta blefvo finnarne föremål för afund och hat från sina grannar, och hårda fejder utredos i skogarna, tills en ny tid kom med mildare seder.

Då smälte finnarne småningom samman med den svenska befolkningen, och hvad flere hundra år af hat och förföljelse ej mäktat, nämligen att undantränga finnarne som ett eget folk, det förmådde nu några få lustrer i endräkt och kärlek.

Nu har nästan hvarje spår af den finska bebyggelsen i dessa trakter svunnit, men ännu

händer det att en eller annan af de gamle täljer en sägen från gången tid. Och kanske — om talet då skulle komma in på det gamla finnfolket i Borgsjöbygden — skall du få höra Mali-Åsas namn nämnas.

Och du skall kanske höra den gamle berättarens röst dallra af undertryckt rörelse och se hans öga tåras vid minnet af Mali-Åsa, den fagra, som efter mycken smålek och stor sorg måste låta sitt unga lif under bödelns bila.

Det är så längesedan nu — när lagarna voro grymma och obarmhjärtiga och ingen annan rätt fanns än öga för öga och tand för tand. Och därför låter det ju för oss som en saga, men det är ändå ingen saga, utan endast rena sanningen sådan den är tecknad i de gämlas minne och häradets dombok...

Mali-Åsa var född uppe i finnbygden.

Hon hade växt upp i Guds fagra natur, så frisk, så fri och stark som blott vildmarkens barn kan vara.

Redan när hon var en liten, liten tös, som lekte med grannasungarna, hade far och mor lagt märke till, att det var något underligt med henne.

Grundsjön, nybygget, där hon växt upp, låg som i en kittel, inklämdt mellan Hjulåsen, Bergåsen och Rankleffen. Det var som hade de väldiga bergjättarna stått på vakt rundt om den lilla sjön, där endast ett par magra tegar och ruskiga byggnader vid ena stranden skvallrade om, att människor här upptagit kampen mot den karga naturen.

Ungefär midt i sjön fanns en liten utskjutande udde, som kallades Ladunäset. Det berättas, att de första finnbyggarna här haft sina pörten, då de därute på näset haft lättare att försvara sig för sina fiender svenskarne.

Redan när Mali-Åsa var så liten att hon ännu ej kunde valla korna — det var nog inte heller så ofarligt den tiden — brukade hon alldeles ensam ro ut hit till Ladunäset och sitta därute i ensamheten, sjungande de underligaste melodier. Ty en vacker röst hade hon. Det var som svanens sång en tidig morgonstund.

Fadern brukade ibland smyga sig efter ditut till Ladunäset och lyssna till flickans sång. Men om hon fick se honom, sjöng hon inte längre utan teg och syntes förlägen, som hade hon beträddts med en ogärning.

Mali-Åsas farfar hade varit bondspelman och det berättades ännu om hvilka konster han gjort med fiolen. Ja, man glunkade litet smått om att han brukat hemliga konster för att lära sig sina låtar. På gamla dar hade han emellertid af en väckelsepredikant blifvit öfverbevisad om, att fiolen var ett djäfulvens påfund och att den, som genom musik lockade människorna till syndig lek och dans, var hemfallen under Guds dom.

Under tårar hade Johannes — så hette gubben — hängt upp sin fiol på väggen med löfte att aldrig mer begagna det syndiga spelverket. Men djäfulvens anda bodde tydligen kvar i fiolen, ty fastän ej rörd af människohänder,

.....
*Undertecknad som följ
af Gunnar Hornqvist,
amen dessamma orderna
alla anse på en god
billig och dryg trösk och
skulle.*

.....
*Lageborg Lethelius
af ditta Hjulåsen och
Björnsjö för kunnat i...*
.....

Köp Vänersborgs Balskor!
Bästa svenska fabrikat!
Lätta! Eleganta! Hållbara!
 Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke. Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af **Aktiebolaget A. F. Carlsson Skofabrik, Vänersborg**. Försäljes i minut hos de flesta skohandlande i riket.

INGESTRERADT
 FABRIKS-MÄRKE
 A. F. CARLSSON SKOFABRIK VÄNERSBORG

fortfor fiolen att spela sina låtar. Åtminstone hörde Johannes själf, hur det nynnade och sjöng i fiolen.

Till slut en afton, när Johannes förgäfvat sökt göra sig fri från "djäfulvens musik", tog han fiolen och gick upp på Bergåsen med den. Längst uppe på åsen gräfdde han en djup graf, och där nedlade han sin fiol. Sedan han fyllt grafven vandrade han hem igen.

Någon ro fick han inte ändå. Han kunde, rätt där han satt och läste i postillan eller gick och stultade med sina alldagliga göromål, med ens bli stående och lyssna — lyssna med vidgad blick och glänsande ögon.

Och rätt hvad det var så smög han sig bort.

En gång hade Mali-Åsa smugit sig efter farfar. Hon var bara åtta år gammal då och förstod inte så mycket. Men hon hade sett, hur han med långa, tunga steg gått upp på Bergåsen och satt sig under en hög gran, som stod där högst upp. Och här hade han suttit och lyssnat — tills med ens stora, strida tårar rullade ned för hans kinder. Så hade han plötsligt rusat upp och betett sig som en vansinnig — rifvit sitt hår och, liggande på knä, anropat Guds hjälp i striden mot djäfulven. Han vändades och vred sig som en mask och Mali-Åsa skyndade förskrämd hem, utan att våga tala om för någon hvad hon sett.

Ett år efter denna händelse hade farfar dött. Man hittade honom en morgon på senhösten däruppe på Bergåsen. Han hade med händerna grävt en djup grop däruppe, nästan som en graf.

Mali-Åsa undrade öfver hvad hon hört grannas Ristin säga när farfar skulle begravas:

"Det var fiolen, som drog honom till helvete..."

Mali-Åsa hade ju själf hört farfar spela, när hon var mycket liten. Och hon visste att det var så vackert och fint. Inte kunde väl detta, som var så vackert, locka till helvetet...

Hu... hon ryste, då hon tänkte att farfar, den snälle beskedlige farfar, som kunde berättat så mycket vackert — som hade lärt henne de vackra sagorna om Jesusbarnet och herdarna och de vise männen och den tindrande stjärnan, som gått före och visat vägen — att han skulle ha kommit till helvetet. Åh — hon visste nog hvad det var — en sjö, som i evighet brinner af eld och svafvel...

Det låg öfver henne som en mara — och hon kom ihåg, hur hon sett farfar anfäktas däruppe på Bergåsen. Det var nog fiolen ändå!

Hon mindes själf flere låtar, som farfar brukat spela. Och det kom stundom en så obetvingelig lust på henne att sjunga dessa låtar...

Det var då den lusten kom på henne som hon vallfärdade ut till Ladunäset. Här vågade hon sjunga. Ty här var det ju bara hon som gjorde synden — hon förförde inte någon annan med låtarna. Och hon kände, att hon

måste sjunga farfars låtar, äfven om de skulle dra henne också till helvetet...

*

Den sommaren, då Mali-Åsa första gången släpptes i getarskogen var hon tolf år gammal.

Det hade varit många om och men innan far hennes hade velat låta henne ge sig ut, men då Mali-Åsa fick getarföljd med grannas Ristins Marit gaf han med sig.

Björnen hade visat sig i bygden. Han hade rifvit skällkon för Jon Persson i Ensilhe och illa tilltygat en häst för Sigfrid Jonsson i Ede. Så det var inte leksaker att vara getarpiga... Det gick emellertid bra för Mali-Åsa och Marit. Hela sommaren gingo de i vall utan att en enda gång behöfva använda näfverstuten att skrämma björn med.

Men en dag frampå höstsidan hände något underligt...

Det var stekande hett — en riktig brittsommardag. Korna hade gått nere på en myr hela förmiddagen och ätit — den tiden var det inte så noga med om en slättesmyra blef afbetad — och nu hade de lägrat sig i skogsbrynet, där de lågo och pjärtade i allsköns ro.

Flickorna hade, besvärade af värmen, kastat af sig kläderna och plaskade just i en liten tjärn strax intill, när de blefvo varse en förskräcklig uppståndelse bland kossorna. En väldig slagbjörn hade lunkat fram ur skogen och lagt embargo på Grundsjöskällkon. Kor och kalffvar kesade rundtom, ängsligt råmande, och fårstackarne lupo af och an som vettvillingar.

Marit var lamslagen af fasa, men Mali-Åsa betänkte sig inte länge, utan rusade upp, naken som hon var, och fick fatt i näfverluren som låg på stranden. Rätt fram mot björnen sprang hon och slog till honom med näfverluren öfver nosen så att luren gick i bitar.

"Gock, gock du, vacker-gossen, vi ha samma lete (väg) men int' samma mat," ropade hon.

Björnen släppte taget på kon och såg förvånad upp. För ett ögonblick såg det ut, som skulle han ge sig af till skogs, men i nästa ögonblick gick han brummande mot det lilla nakna kvinnobarnet, som stod där utan värn eller skydd, endast med den trasiga näfverluren i hand.

Då hände just det underligaste af allt.

Mali-Åsa vek inte för den brummande björnen. Liten och späd och vek stod hon där, i sin nakenhets oskuld. Och med en röst som klang klar och ren mellan pelarraderna i Guds stora kyrka, vildmarksskogen, sjöng hon en psalm, som hon lärt af mor:

Min kläder tagas af,
 min synd, o Gud, begraf
 i Kristi sidosår,
 så skall min skräplighet
 bli vänd i härlighet,
 när jag af jord uppstår...

Den brummande björnen stannade i sitt anlopp. Ett ögonblick stod han och såg på den sjungande flickan — så vände han och lunkade tillbaka till skogen, där han försvann.

(Forts.)

Herta Marks idé.

Vördsamt tillägnad de ogifta, af **Campanula**.

(Forts. fr. nr 34.)

OCH UNDER allt detta var lilla Sara frisk och kry som ett vinterny. Hon kallade doktor Hall för "fabo" och hon gjorde sig oemotståndligt till hans älskling. Hon kröp upp i hans knä och gömde sig i hans famn utan vidare. Och hon kunde somna där med hufvudet vid hans bröst.

Fröken Herta satt och såg därpå. Hon hade blifvit en nyans brunare, en smula stillsammare, och hon kunde sitta långa stunder utan att säga ett ord.

Men fru Holger blomstrade som en ros. Hon hade ökat sin kroppsvikt betydligt, hon sof tio à elfva tim-

mar af dygnets tjugufyra, och hon deltog i alla turer och nöjen, som stodo till buds. Hon hade lossat en smula på likgiltigheten för sin egen person. Och hennes guldkimrande hår var omsorgsfullt upplagdt efter senaste modet, och det väckte mycken beundran.

"Det är egentligen för min systers skull, som vi är här," sade fröken Herta en dag till doktor Hall, "men hon lefver i den tron, att det är för Saras skull."

"Jaså," svarade doktor Hall nästan likgiltigt. "Kvinnorna är i allmänhet som stora barn, och man måste behandla dem som sådana."

"Icke alla."

"Nej, det finns undantag."

"Betraktar ni också mig som ett barn, doktor Hall?" frågade fröken Herta, och hon rätade omedvetet på sig.

"Ni, fröken Mark!" Han såg på henne forskande med sin stålgråa blick. Och så tillade han, som om han alldeles förgätit frågan: "Ni är mera viljestark, mera begåfvad än er syster."

Fröken Herta gick sedan och rufvade öfver de där orden viljestark och begåfvad. Det var således det betyg hon fått af honom. Det var egentligen ett storartadt betyg, viljestyrka och begåfning var just det hon ville ha, och ändå, hon kände sig inte riktigt nöjd, det var, som om det fattats något.

Doktor Hall hade nyligen tagit sin medicine licentiatexamen. Han hade arbetat strängt under vintern, dels med egna studier och dels genom träget arbete på sjukhus, där han haft förordnande. Nu hade han anslagit ett par månader till fullkomlig ledighet och hvila, och han ämnade tillbringa den tiden i Norge. Vintern skulle han tillbringa i Berlin i och för speciella studier, och han ämnade sedan slå sig ner som specialist. Han hade skridit öfver trettioåret, och han hade den mogne mannens värdighet öfver sig.

"Tänker ni stanna i Modum hela sommaren, doktor Hall?" frågade fru Holger dagen före sin afresa.

"Det är tråkigt," svarade han. "Jag väntar min syster och sväger hit, och det gör, att jag nog kommer att stanna här."

"Ja, jag skulle också vilja stanna här," sade fru Holger. "Jag tycker om Modum och har funnit mig så bra här. Det är för Saras skull jag måste resa."

"Om inte er syster och sväger kommit, kanske ni hade följt oss till fjälls," sade fröken Herta.

"Hade ni önskat det, fröken Mark?"

"Ja."

"I så fall skulle jag ha följt er då."

Man gick till Svartforsen för att säga den farväl. Det var fröken Hertas förslag, hon kallade den skummande forsen sin vän. Hon tog en spån och slungade den ned i skummet.

"Jag vill se, om den kommer upp igen, den spånen," sade hon. "En önskan hänger fast vid den."

Forsen brusade, skummet yrde, ingen spån syntes till.

"Den kunde inte komma upp, den kunde inte reda sig, den hade ingen barlast, strömmen blef den för öfvermäktigt," sade doktor Hall.

"Kunde inte, det är ett par ohyggliga ord, det ligger slut, det ligger död i dem," svarade fröken Mark.

"Och sanning," inföll doktor Hall. "Har ni aldrig sett någon människa, som gått till botten så där i lifshvirflarna, utan någon barlast, alldeles som spånen nyss?" frågade han.

"Jag har läst om sådana. Det är hemskt. Hur kan det komma därhän?"

"Man börjar med att förlora barlasten, viljan. Utan vilja är man som en spån. Och så dröjer det inte länge, förrän man kan säga de där ohyggliga orden: kunde inte."

"Sätter ni viljan högt, doktor Hall?"

"Högst," svarade han. "Det är alla möjligheters moder."

Det smög sig en rodnad öfver fröken Marks kinder, men hon vände bort sitt ansikte. Hon sprang upp från stenen, där hon suttit, och gick några steg framåt.

"Jag ser spånen," ropade hon, "den har segrat. Min önskan gick inte i kvaf."

"Törs man fråga, hvad ni önskade, fröken Mark, hvad ni förband med den där spånen?" frågade doktor Hall.

"Det var en önskan om framgång för en idé, som jag gjort mig till banbryterska för," svarade fröken Mark med strålände ögon.

"Låt då hellre mig, såsom ett lefvande ting, få lysa framgång öfver er idé! Jag skulle inte vilja förbinda en önskan vid ett så bräckligt ting som en spån"

"Och ni lyser framgång öfver min idé utan att känna den, doktor Hall?"

"Ja."

"Det var vackert gjordt af er, jag måste tacka er för förtroendet."

Doktor Hall lyfte på sin hatt. I samma stund reste fru Holger sig upp. Hon stod vid forsen hög och elegant med solljuset öfver sitt guldkimrande hår och med hatten i sin hand.

"Låt oss inte tala om Hertas idé, jag tycker inte om den," sade hon ifrigt. "Låt oss tala om något annat! Vet ni, doktor Hall, jag tycker inte om att

resa i morgon, jag skulle vilja stanna i Modum, och jag skulle naturligtvis inte resa härifrån, om det inte vore för Saras skull.

”Jo, fru Holger, ni skall upp på fjället,” sade doktor Hall. ”Ni skall dit upp för er egen skull, ni kommer aldrig att ångra det. Det är en bit närmare himmelen än här.”

”Men jag tycker inte om fjället, jag blir inte glad däruppe, och det är så kallt,” envisades fru Holger. ”Jag tycker bättre om dalen. Det är varmt i dalen.”

”Dalens instängda värme alstrar apati, fjället ger vilja,” svarade doktor Hall.

”Där kommer ni åter med något, som innebär död,” sade fröken Herta rysande. ”Apati är ju likmätigt med död.”

”Det är värre än död, det är det värsta af allt.”

Doktor Hall böjde sig ned och tog upp en blomma, som fallit ur skärpet kring fröken Hertas midja. Han räckte henne den. ”Men ni tycker om fjället, fröken Mark, eller hur?” frågade han.

”Jag vet det inte ännu, jag har aldrig varit på ett fjäll, men det har syster Ester varit. Hon fick följa med pappa till Norge den sommar hon var aderton år.”

”Och det var då ni frös och längtade ner till dalen, fru Holger?”

”Ja. Jag tycker inte alls om fjällen, jag tycker, att de står i vägen för oss, som stora, vidunderliga troll står de i vår väg.”

Man tog farväl af forsen och återvände hem. På hemvägen blef fröken Herta ett par steg efter de andra. Doktor Hall stannade och inväntade henne.

”Doktor, hur vet ni, att jag kommer att tycka om fjället?” frågade hon. ”Hvaraf känner ni mig?”

”Af er blick, er fysiologi, ert skratt, era rörelser, er gång.”

”På så sätt är jag ju inte dold för er, ni genomskådar mig.”

”Ä endast de allmänna dragen: anlag, begåfning, lynne, karaktär. De tusende skiftningarna kräver ett studium.”

”Vi kvinnor vägleder oss ofta endast med känslan. Det är våra antenner.”

”Det är en utomordentligt fin taktik. Men vi män måste känna oss för med förståndet. Vi ha större ansvar än ni.”

”Hvarigenom?”

”Därigenom att vi står i ansvar också för er.”

”Men vi ha också en myndighetsålder, och då vi uppnått den —

”Behöfver ni inte oss, menar ni,” inföll doktor

Hall. ”Det är inte så, fröken Mark, ni behöfver vårt skydd, vårt förstånd genom hela ert lif.”

”Och ni behöfver vår känsla, vår värd, alltså är vi likställda.”

”Ja, i det vi är outhärliga för hvarandra.”

”Men det ger ju samma ansvar.”

”Ja, för det man är outhärlig för.”

”Ni män skiljer allt för mycket på könet. Jag tror, att om vi bli likställda i lifvets alla förhållanden, så skulle olikheten försvinna.”

”Det kan ni inte tro, och det kan ni inte önska, fröken Mark. Blomman kan aldrig bli ett träd, och trädet kan aldrig bli en blomma, hur man än placerar dem.”

”Det afståndet är för stort. Ni måste pruta en smula på det, doktor Hall! Men om ni det inte gör, så måste ni väl ändå medge, att blomman är i sin fulla rätt att kräva likställighet med trädet i lifvets alla förhållanden?”

”Naturligtvis, samma jord, samma himmel, samma sol, samma regn, samma värd, allt som kan förhöja hennes existens, hennes välbefinnande, hennes lycka. Man vore en barbar, om man tyckte annorlunda.”

”I den saken är vi alltså ense, och det gläder mig,” sade fröken Mark.

Hvad hon önskade, att hon kunde lägga fram sin idé för honom och få höra hans omdöme, ty hon värderade honom. Men det gafs inte tid till det nu och kanske aldrig sedan, dagen därpå skulle hon resa. Och om där också vore tid och tillfälle därtill just nu, kunde hon väl lägga fram den? En hittills främmande känsla af skygghet bemäktigade sig henne.

Fröken Herta var så glad den kvällen, att någon skämsamt yttrade om henne, att hon tycktes inte ha något, som band henne vid Modum, eftersom hon var så glad den sista kvällen.

Doktor Hall vände sig om och såg på henne. Hon mötte hans blick, ett ögonblick sågo de in i hvarandras ögon, och hon lämnade påståendet obesvaradt.

Flere ur den krets, som fru Holger och fröken Mark gjort bekantskap med i Modum, följde dem en bit på deras resa till fjällen, och däribland var doktor Hall. Fru Holger och fröken Mark reste norrut upp till Nordlandet, och deras vänner följde dem på en tur upp för den vackra sjön Kandsfjorden. Det var en angenäm färd, och fröken Herta skref i sin anteckningsbok de tre orden: En härlig dag.

”Den här resan försonar mig med vår fjälltur,” sade hon till doktor Hall. ”Ty, ser ni, inte heller jag ville lämna Modum.”

”The Scott Tornure.”

På en kongress af snörlifsfabrikanter i utlandet kom man fullständigt öfverens om en sak, nämligen att de flesta damer hade ett eller annat fel i figuren. Den enda utvägen häremot är att bygga figuren, tills den får sin korrekta färg. Höfterna måste vara i förhållande till figurens höjd, och till bredden mellan skulderna; först då kan dräkten sitta perfekt. Dessa principella egenskaper äro förenade i The Scott Tornure, som finnes i 5 olika storlekar. Nr 0, 00 och 1 äro till damer med fulla höfter, men smala öfver ryggen; Nr 2 och 3 äro till mycket smärta damer. Finnes i följande färger: svart, vitt, ljusblått och beige, och kostar pr st. 3 kr. 50 öre. Vid order uppföras mått kring midja och höfter samt färg. Till landsorten mot postförskott. Ensamförsäljare: Drottningg. 72, Stockholm.

Buttericks Mönsteraffär,

”Ja,” sade han lågt och endast afsedt för hennes öron, ”ni skulle ha stannat, men er syster behöfver komma upp på fjället, hon måste upp på den högsta toppen, hon kan förlora sin barlast eljes, hon har stora anlag i den riktningen.”

”Men hon har kommit högt redan, å, ni vet inte ens hur högt,” svarade fröken Mark. ”Jag är mycket glad för hennes egen skull och för hennes mans skull.”

”Jag skulle vilja känna hennes man.”

”Ä, ja, han är en af de bästa män jag känner.”

”Den bästa?”

”En af de bästa.”

Fröken Herta hade lagt sin broschyr i ett kuvert i sin resväska, och hon ämnade ge den åt doktor Hall i afskedsstunden.

Det var mot kvällen, som man nalkades Kandsfjordens slut, och skuggorna från höjderna rundt om lågo långa öfver vattnet. Brunsläkaren vid Modum hade tingat skjuts åt de svenska damerna öfver fjället till Gjövik, därifrån resan skulle fortsättas öfver Mjösen till Hamar och sedan vidare på järnväg norrut. Resan öfver fjället skulle afbrytas på fjällets topp vid Stangstuen, där man ämnade öfvernatta, och där rum voro beställda, och sedan fortsättas dagen därpå.

(Forts.)

Pomril
förmämsta och billigaste
alkoholfria läskedryck
förordas.
Rikstel. 102 85. Allm. 76 86.

KÖKSALMANACK.
Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 1-7 SEPT. 1907.

SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; lammkötletter med spritat potatis; mjölk; kaffe eller te med surmjölkskaka. Middag: Afredd buljong med frikadeller; kräfter; stekt orre med brynt potatis och salader; äppelpudding med grädd.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; gratin på sill; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Persiljeylld kalbringa med potatis och lingon; körsbärskrämm med mjölk.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; risoler af kalkkött (rester från måndag) med skiradt smör; mjölk; kaffe eller te. Middag: Palsternackspuré; gädda stekt i filéer med pressad potatis. ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; strömmingslåda med brynt potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Flåskötletter med gräddsås och potatis; blåbärskompott med schäferhattar och vispad grädd.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppstekta köttbullar (rester från fredag) med brynt potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med stuvad blomkål; smörgåspudding.
RECEPT:
Frikadeller (f. 6 pers.). 2 hg. benfritt oxkött, 20 gr. späck, 1/2 msk. hvetemjöl, 1 kkp. gräddmjöl, 2 tsk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar.
Till kokning: Svag buljong eller kokande vatten.
Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten, skäres i tärningar och drives tillika med späcket 3 ggr. genom köttkvarn. Det stötes därefter väl tillsammans med mjölet i stenmortel, gräddmjölen tillsättes litet i sänder jämte kryddorna och färren arbetas 1/2 tim. Den formas med 2 tsk. i mycket små bullar, hvilka läggas i kokande vatten eller svag buljong och få koka 2 min. Frikadellerna afputsas, innan de läggas i soppskålen.
Stekt orre (f. 6 pers.). 2 orrar, 1 hg. späck, 3 msk. smör (60 gr.), 2 tsk. salt, 3/4 lit. kokande buljong. Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk.

TRO EJ att icke Aktiebolaget Lingons sylt och saft äro lika bra som de hemmalagade! Prova och döm! Här nedan meddela vi ett intyg, som ingen kan jäfva.
På begäran af Aktiebolaget Lingon har undertecknad i en specieraffär i Stockholm personligen inköpt prof af nämnda bolags sockrade lingonsaft och lingonsylt och underkastat dem mikroskopisk och kemisk analys. Som resultat af undersökningen framgår, att konserveringsmedel såsom salicylsyra och borsyra ej finnas närvarande, att sakarin och stärkelsesirup ej äro tillsatta och att färgen är den naturliga och ej beror på inblandning af någon anilinfärg, ej heller kunde tillsättning af några essenser spåras. I sylt finnes ej några främmande tillsatser såsom mos af andra frukter o. d., ej heller agaragar. Syltet och saften äro sålunda att anse som rena och oförfälskade.
Stockholm d 8 April 1905.
G. LAGERHEIM,
Fil. Dr. Professor vid Stockholms Högskola.
Hvarje husmoder bör hädanefter använda endast Aktiebolaget Lingons Lingonsylt och Lingonsaft!
A.-B. LINGON, Göteborg.

”Fabrikanten till heder och konsumenten till fullaste belåtenhet utföll försöket”, skriver en känd och framstående person om Lagersmans Bryggalette.
”Det är den bästa dricka i världen” skriver en annan.
”Jag kan ej tillräckligt nog berömma detta fabrikat” skriver en tredje.
mjöl, köttjus, 1 1/2 del. tjock grädd.
Beredning: Örrarna plockas, svedas med denaturerad sprit eller brännvin, urtagas, sköljas ytterst väl och torkas med en köttbandduk. De uppstättas därefter och beläggas på bröstet med späcket skuret i tunna skifvor, hvilka fastbindas väl. Smöret brynes i en stekgryta. Fäglarna läggas med bröstet upp och brynas väl på alla sidor, hvarefter de saltas och spådas med buljongen litet i sänder. Till stekningen åtgår omkr. 1 tim. Fäglarna uppläggas, skäras och hopläggas åter, serveras garnerade med grönsalad och oliver. Köttjusens silas och skummas. Smör och mjöl sammanfråsas, köttjusen tillsättes litet i sänder under flitig rörning, och såsen får koka 10 min. Grädden tillsättes, och såsen får ett uppkok samt afsmakas.
Äppelpudding med grädd (f. 6 pers.). 5 del. äppelmos, 50 gr. sötmandel, 6 bad gelatin, 2 msk. varmt vatten, 4 del. tjock grädd.
Till garnering: 6 päron, 25 gr. biskvier.
Beredning: Äppelmoset passeras och blandas med den skällade och groft hackade mandeln samt det sköljda och i 2 msk. varmt vatten upplösta gelatinet. Då äppelmoset är kallt, nedröres den till hårdt skum slagna grädden. Massan hälls i vattensköldj och sockerbestrodd form och ställes på is eller kallt ställe att stelna. När puddingen skall stjälpas upp, hålles formen ett ögonblick i varmt vatten. Den garneras med frukt och biskvier.
Körsbärskrämm (f. 6 pers.). 1/2 kg. körsbär, 1 1/2 hg. toppsocker, 1 1/4 lit. vatten, 3 msk. mandamin.
Beredning: Körsbären sköljas, hälften af bären stötas sönder i stenmortel. De hela och de sönderstötta bären påsättas i det kalla vattnet tillika med sockret och få koka tills bären

äro mjuka, då de silas genom durkslag. Saften hälls tillbaka i Kastrulen, afsmakas och afredes med mandaminmjölet utrördt i litet kallt vatten. Krämen får därefter koka under rörning i 8 min. Den upphålles i geléskål, får kallna och serveras med grädd eller mjölk.
Palsternackspuré (f. 6 pers.). 6 palsternackor, 2 1/2 lit. efterbuljong, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 msk. mjöl, salt, hvitpeppar, 1 äggula, 2 del. tjock grädd.
Beredning: Palsternackorna sköljas, skrapas och skäras i små bitar. De nedläggas i 1 lit. af den kalla buljongen och få koka, tills de äro fullkomligt mjuka, då soppan passerars. Smör och mjöl sammanfråsas, purén och resten af buljongen tillsättes och soppan får koka 10 min., hvarefter den skummas och afsmakas med kryddorna. Äggulan och grädden uppvispas i soppskålen och purén tillslås under kraftig vispning. Den serveras med rostadt eller stekt bröd.
Schäferhattar (f. 6 pers.). 100 gr. smör, 1 ägg, 75 gr. socker, 1/2 tsk. finfirvet citronskal, 75 gr. hvetemjöl, hackad mandel och socker att strö öfver bakelserna.
Till pannan: 1 msk. smör (20 gr.).
Beredning: Smöret skiras och röres tills det blir vitt och posigt. Ägget och sockret röras i 20 min. hvarefter smöret, citronskalet och mjölet tillsättes och massan omröres noga. En plättpanna värmes och gnides väl ren samt smörjes med smält smör. En tsk. af smeten lägges i hvarje rum och utröres så att kakorna blifva jämna, hvarefter mandel och socker öfver, plättpannan insättes i ugn och bakelserna få grädda i god ugnsvärme tills de blifva gulbruna, då de uttagas och böjas öfver en kapp.
Äppelkaka (f. 6 pers.). 1/2 tju- gulfemöres kryddlimpa (ej för färsk), 1 1/2 hg. smör, 2 lit. äpplen, 2 kkp. krossocker, 1 kkp. vatten.
Till pannan: 1 msk. smör, 2 msk. stötta skorpor.
Beredning: Brödet rifvas samt fräses i tunna skifvor och kokas med sockret och litet vatten till mos. En form eller tackjärnspanna smörjes med smör och beströms med stötta skorpor och i denna lägges hvarfals af det frästa brödet och de koka äpplena. Första och sista hvarvet skall vara bröd. Det öfversta hvarvet beläggas med resten af smöret, fördelat i små flockar. Kakan gräddas i ordinar ugnsvärme omkr. 1/2 tim. Den stjälpes upp, öfverströms med socker och serveras varm eller kall med vispad grädd eller vaniljsås.

loko! Hvad skall jag använda till min stortvätt?
Chromol- såpan
Är bäst!
A. P. Sjöbergs Fabrikverksfabrik MALMÖ
Stekt färsk strömming med tomatsås (f. 6 pers.). 1/2 val strömming (40 st.), 1 msk. salt, 1 ägg, 1 kkp. stötta skorpor, 1/2 kkp. hvetemjöl. Till stekning: 4 msk. smör (80 gr.).
Tomatsås: 4 medelstora tomat, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 msk. mjöl, 4 del. fiskspad eller buljong, 1 del. tjock grädd, salt, hvitpeppar, 1 äggula.
Beredning: Strömmingen rensas, ryggbenet borttages, hvarefter den sköljes väl och torkas med en fiskhandduk. Strömmingen skäras lätt, ingnides med saltet, doppas i det uppvispade ägget och vändes i de stötta skorporna. Smöret brynes i en tackjärnspanna, strömmingen lägges och stekes 15 min. på hvarje sida. Den upplägges på varmt serveringsfat och såsen hälls öfver. Till såsen skalas tomaterna och passerars. Smör och mjöl sammanfråsas, buljongen eller fiskspadet tillsättes jämte grädden och såsen får koka 10 min. Tomatpurén iröres och såsen afsmakas med kryddorna.
Stuvad blomkål (f. 6 pers.). 2 stora blomkålhufvuden, vatten, 2 msk. ättika.
Till kokning: 1 1/2 lit. vatten, 1 msk. salt.
Stufning: 3 msk. smör (60 gr.), 4 msk. mjöl, 3 kkp. kålspad, 1 kkp. mjölk, 1 tsk. salt, 1 tsk. socker, 1 knifudd hvitpeppar.
Beredning: Blomkålen rensas på vanligt sätt och lägges i ättikblandadt vatten omkr. 1 tim., för att bibehålla sin färg. Den påsättes i kokande, saltadt vatten och får koka tills den kan nes mjuk, då den genast tages upp och får afrinna. Smör och mjöl sammanfråsas, kålspadet och mjölen tillsättes litet i sänder och såsen får under flitig rörning, koka 10 min. Blomkålen upplägges på varm karott och stufningen hälls öfver.

Skol-Gossdräkter

af stark, marinblå Kamgarns-Cheviet med fodrade benkläder,

pa>sande	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
pris kr.	8.25	8.75	9.25	9.75	10.25	10.75	11.25	11.75				

M. BENDIX,

16 Regeringsg., 5 Sturegatan, 90 Drottninggatan 90.

Obs! Order till landsorten expedieras endast mot efterkras. Dräkt, som i storlek eller i öfrigt ej utfaller till belåtenhet, får utbytas.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

Anspråklös flicka,

ordentlig, snäll och fortfärdig får plats i officersfamilj till tjänstgöring i stället för husmoder behjälplig med ett hems skötande. Den sökande bör vara kunnig i enkel matlagning. Svar till »M. G.», Karlskrona Veckoblands kontor, Karlskrona.

FÖR en pålitlig och villig barnsköterska, van vid och intresserad af att sköta barn, samt för en duglig och ordentlig husjungfru, villig att biträda vid mottagningarna, finnes förmånlig plats inst. 24 okt. i läkarefamilj i Göteborg. Svar med bifogade betygsskrifter, rek. samt fotografi till doktorinnan Ström, adr. Jonsered.

SKICKLIG kokerska får 1:sta nov. god plats med hög lön hos officersfamilj i Sköfde. Svar till »W.», Sandhems st. p. r.

Kemist.

Vid järnverk i södra Sverige finnes plats genast för en duglig kvinnlig laborant, som desslikes kan deltaga i kostorsgöromål, såsom korrespondens m. m. och maskinskrifning. Ansökan jämte foto. adresseras till »Laborant», under adr. S. Gumellii Annonstry, Stockholm.

Fullt undervisningsvan

Lärarinna sökes för trenne barn i åldern 10-14 år. Vanliga skolämnen, språk musik. Svar till »R. A.», Jönköping p. r.

PLATS i manufaktur- och modeaffär i förening med bok- och pappershandel i större kustsamhälle i Småland är ledig att genast tillträdas för ung bättre flicka. Fritt vivere, medlem af familjen. Alder 20 å 22 år. Betyg, rek., fotografi samt löneanspråk till »Mode-1907», Iduns exp.

Sjuksköterska,

afhönad af landstinget med 600 kr. årligen samt under tjänstgöring vid smittsamt sjukdom i dagtrakt. 1 kr. och reseersättning, med tjänstgöringsområde i Ölands norra provinsläkaredistrikt o. station i Borgholm, får plats den 1 nästk. nov. Ansök med merit-, frisk-åldersbetyg före den 15 sept. till provinsläkaren, Borgholm.

ANSPRAKSLÖS, musikalsk och duglig lärarinna, ej under 20 år, önskas för 9- och 13-åringar. Betyg, löneanspråk och fotografi sändas till fru Olga Rettig, Helvi, Gottland.

HUSHÄLSELVF. betalande, med verklig lust och fallenhet för hushåll, erhåller 1:sta nov. lärorik plats på stor herregård i Södermanland, om svar insändes till »Hushållerska», under adr. Malstans, Vadsbro.

Hushållerska,

duglig att ensamt förestå ett bättre ungarhushåll (ensamt herre) på landet, erhåller plats 1 nästa nov. Sökande bör vara väl förtrogen med såväl enklare som finare matlagning samt med öfriga inom ett hems förfallande syster. Betyg, åldersuppgift, löneanspråk, fotografi sändas till »K. K.», Medevi.

Barnjungfru,

ord. o. pål. jämt o. gladlynt, får plats till hösten. Svar m. betyg o. löneanspråk t. fru Ellen Pauli, Karlskrona.

EN sjuksköterska (exam. ej nödvändigt) med godt och vänligt sätt får plats i konvalescenthem. Svar med betyg och löneanspråk till »Konvalescenthem», Valsberga station.

EN snäll, frisk och pålitlig barnsköterska erhåller plats till nästkommande 15 mån. gosse. Den som kan sy har föredrä. Svar med rek. och fotografi under adr. »S. K. E.», Iduns exp.

ANSPRAKSLÖS, enkel, duglig lärarinna önskas i enkel familj på landet till hösten, att undervisa 3 barn, 10 och 6 års ålder, i vanliga skolämnen och musik, deltaga i husliga göromål om så påfordras. Svar med betyg och löneanspråk sändas till »H.», Bollstabruk p. r.

Hushållerska och Husjungfru

erhålla goda platser instundande 24 okt. hos ofriska läkare i landsortsstad. Hushållerskan bör vara skicklig såväl i enklare som finare matlagning samt i öfriga vid ett hems skötande förfallande göromål. Husjungfrun åligger förutom vanliga göromål att biträda å mottagningen, hvarför någon kännedom om sjukvård är önskvärd. Svar med referenser och bästa fotografi sändes till »H. I. M.», under adress S. Gumellii Annonstry, Stockholm, f. v. b. **EN** undervisningsvan lärarinna, ej allt för ung, önskas för en 8-års flicka af en i Norge inflyttad svensk familj. Sökande bör vara villig biträda något i hushållet om så påfordras. Musikalisk önskas hälst. Porträtt, rekommendationer jämte löneanspråk torde insändas till fru Anna Gislav, adr. Heggedal, Norge.

HUSFÖRESTÄNDARINNA. Att ensamt förestå hushållet med hjälp till gröfre syster erhåller bättre reparation fruntimmer med angenämt sätt att vara, om cirka 40 år, bra plats hos medelålders ensamt köpman i Malmö samt blir ansett som familjemedlem. Platsen bör genast tillträdas. Svar, hälst med fotografi, betygsskrifter, lön- och åldersuppgift till »Framtidsplats 1907», Malmö p. r.

BARNJUNGFURU, bildad, frisk, barnkär och pålitlig sökes till en svensk familj i St. Petersburg (Ryssland) att tillsammans med modern sköta 3 barn, äldsta 4 1/2 år. Goda rekommendationer fordras. God lön. Fri resa. Svar med fotografi som återlämnas samt uppgift om ålder, utbildningsgrad och löneanspråk till E. Lidvall, Morska 27, S:t Petersburg.

BARNFRÖKEN! En snäll barnkär bättre flicka med ordningsinse, något musikalsk, arbetsam, duglig samt van att handha barn, erhåller god plats hos grosshandlarefamilj i Stockholm. Rek. och foto. märkt »Medl. i familjen» under adr. S. Gumellii Annonstry, Stockholm f. v. b.

BARNFRÖKEN pålitlig, hälst som genomgått barnavård erhåller god plats 1 nov. på egendom 3/4 tim. från Stockholm. Skall fullständigt sköta 2 gossar om 3 och 1 1/2 år samt kunnig i sömnad. Svar till »Frierinnan R.», under adr. S. Gumellii Annonstry, Stockholm f. v. b.

EN barnfröken eller barnsköterska med vänligt och godt sätt mot barn, kunnig i deras vård samt vana i sömnad, tvätt och strykning får plats i Stockholm till hösten för två barn på 5 och 3 år. Särskild vikt lägges vid att den sökande är fullkomligt frisk, snäll, lugn och pålitlig. Svar jämte löneanspråk till »Barnkär», under adr. S. Gumellii Annonstry, Stockholm f. v. b.

Konstfliten,

förening för hemsöjd och konsthandtverk i västra Sverige, söker föreståndare eller föreståndarinnor för föreningens försäljningsmagasin i Göteborg och dess öfriga praktiska verksamhet. Sökanden skall vara konstnärligt bildad och intresserad samt bör äga fullständig kännedom om svenska väfnadssätt. Platsen tillträdas i okt. Ansökningar, åtföljda af betyg samt uppgift om ref. och löneanspråk insändas till Konstflitens sekreterare, arkitekt Sigfrid Ericson, Göteborg före den 1 september. **STYRELSEN.**

BARNFRÖKEN, pålitlig och som vill åtaga sig vården om tvänne barn om 2 1/2 och 1 1/2 år, får i höst plats å villa nära Malmö. Svar med löneanspråk jämte rekommendationer och foto. till »Disponentfamilj», Svenska Telegrambyrå, Malmö.

BÄTTRE hushållsfröken, med sympatisk personlighet och yttre, önskas att bestyra bättre ungarhushåll. Upplysningar och fotografi till »Trefnad» Malmö p. r. intill 20 sept.

FORMÄNLIG plats såsom ensamjungfru erhålles i Stockholmsfamilj andra huset från Strandvägen, 4 pers. hushåll, därå 2 barn, yngsta 4 år, 1 sept. Lön 20 kr. Ensamt rum. Extra hjälp vid behov. Reflekterande, äfven bättre flicka, med goda betyg om fullständig kunska p i matlagning och alla inom ett bättre hushåll förfallande göromål insändas ofördröjligen betyg, rek. och foto. till »God lön», Iduns exp.

GOD kokerska önskas som ensamjungfru i familj bestående af två personer boende i Stockholm. God lön. Svar med betyg samt om möjligt fotografi sändes till Björkkudden, Ekolsund.

Arbetsstuguföreståndarinnor. Centralstyrelsen för Norrbottens Arbetsstugor söker en energisk och praktiskt dugande föreståndarinna och husmoder vid arbetsstugan å Gellivare stadplan. Löneförman: 500 kr. under arbetsåret. Endast aftonundervisning. Betyg och ref. samt uppgift om ålder insändas snarast till Centralstyrelsen i Luleå.

HUSJUNGFURU, van och duglig, 1 nov. å herregård i mellersta Sverige. Lön 200 och 2 klädningar. Svar till »Matmor», Skottorp.

KOKERSKA eller ölverkösa 1 nov. under skicklig landthushållerska i mellersta Sverige. Lön 200. Köksa finnes. Svar till »Matmor», Skottorp.

FÖR en ordentlig och duglig flicka med godt sätt och lyne finnes plats som föreståndarinna för ett ungarhushåll på landet den 24 næst. okt. Uppgift på löneanspråk och rek. till »Föreståndarinna», Iduns exp.

SJUJSKÖTERSKA med nattjämstgöring hvar annan vecka får plats nu genast å Länsläsarettet i Falun. Lön 350 kr. pr år och fri bostad, kost och tvätt. Egenhändig ansökan åtföljd af betyg torde insändas till Styresmannen.

Öfversköterskebefattningen

vid epidemisjukhuset i Göteborg är till ansökan ledig. Lön 700 kr. och allting fritt. Tillträde 1 okt. Ansökan ställd till Göteborgs hälsovårdsnämnd bör insändas till sjukhusets öfverläkare före den 15 sept.

TANDTEKNIKER kunnig i kautschuksarbeten får förmånlig anställning i landsorten. Svar till »Tandläkarehjälpen» under adr. S. Gumellii Annonstry, Stockholm f. v. b.

PLATS finnes som barnfröken för två barn, ett och två år gamla, att medfölja till garnisonsstad i Frankrike 1 sept. Bästa rekommendationer. Någon kunnighet i sömnad. Svar jämte lönepret. till »M. L. G.», under adr. S. Gumellii Annonstry, Stockholm.

SKICKLIG lärarinna för en flicka om 12 samt en pojke om 9 år önskas i sept. Svar till Karlslunds Gärd, Korsnäs.

KOKERSKA kunnig i enklare matlagning erhåller 1 sept. eller 24 okt. god plats på herregård i Stockholms närhet. Svar till »Plikttrogen», Jakobsberg p. r.

Plats finnes d. 24 Oktober

för yngre, bildad dam, hälst musikalsk, att förestå litet landthushåll hos ungherre. Svar, hälst åtföljdt af fotografi, torde sändas till »X.», Linköping p. r.

GLAD, anspråklös, barnkär flicka, kunnig i enkel matlagn., baka, och något sömnad, som vill ensam i fö. ning med husmodern sköta göromålen i mindre tjänstemannafamilj nära större stad i Östergötland erhåller plats i sept. Svar med foto. och lönepret. till »Familjemedlem», Norrköping p. r.

BARNKÄR, arbetsam och ordningsfull bättre flicka van och villig deltaga i husliga sysslor erhåller plats. Svar med portr. samt fotografi till »Landet», Hasslarp p. r.

HUSA, med godt utseende, barnkär, rask och ordentlig får plats medio af september hos ung änkan. Svar till »D.», under adr. S. Gumellii Annonstry, Drottninggatan 2, Stockholm.

I prästfamilj önskas en snäll och ordentlig flicka som hjälp och sällskap. Någon lön gifves. Adr. Prästgården, Grestestad.

BARNFRÖKEN. Plats för barnfröken finnes från den 24 okt. hos undertecknad för en bildad barnkär flicka, icke gärna öfver trettio år gammal och försedd med goda rek. samt hälst med någon vana vid att handha barn. Behandling såsom familjemedlem. Betyg och öfriga intyg samt porträtt om sådant finnes sändes till professorskan Elin Stavenow. Adress till 1 sept. Stamsjöhöjd, Lerum därefter Göteborg.

HUSHÅLLERSKA eller köksa fullt kunnig att sköta ett landthushåll erhåller 24 okt. eller tidigare plats hos fru Hedvig Cederblad, Ekeby pr Högsby.

FÖR en enkel, ordentlig, barnkär flicka, kunnig i sömnad event. barnkläder samt villig deltaga i alla inomhus föref. göromål finnes plats å landtegendom i Västergötland. Svar med rek. och lönepret. till Postbox 27, Skara.

FÖR frisk, snäll, enkel och barnkär flicka, kunnig i matlagning, bakning och något sömnad, och som med husmoderns och jungfruns hjälp är villig deltaga i alla inom hemmet föref. göromål, finnes till hösten plats ledig i tre persons hushåll i mindre prästgård i närheten af Stockholm. Svar med uppgift om ålder och lönepret. m. m. till »Barnvän», Iduns exp.

STADGAD flicka intresserad af och van vid sjukvård får plats nu genast i prästgård på landet i Helsingland att vårda klen, äldre fru (konvalescent) samt biträda i lättare hushållsgöromål. Tillfälle att lära hushåll. Svar med uppgift å ålder och lönepretitioner samt åtföljdt af foto. och rek. sändes till »Lättare sjukvård», Iduns exp. f. v. b.

BARNJUNGFURU, med godt sätt, villig deltaga i andra inomhus föreförande göromål erhåller plats nu genast att sköta nio månaders flicka hos familj som 1 okt. flyttar till Uppsala. Svar med foto., betyg och löneanspråk till majorskan af Sandeberg, Enköping.

BARNFRÖKEN. För bildad barnkär flicka, kunnig i sömnad finnes plats till hösten. Svar med betyg och lönepret. till doktorinnan Ehinger, Umeå.

ENSAMJUNGFURU, kunnig i matlagning, rask, proper, önskas i okt. eller förr i tre persons familj. Lön omkring 200. Eget rum. Svar med betyg, ålder m. m. till »Tjänstemannahem», Lund p. r.

FÖR en bättre anspråklös flicka finnes plats 1 okt. i familj (där första barnet väntas) för att i samarbete med husmodern utföra hemmets sysslor, ej grofgrömmål. Svar till »Sällskap», Nordiska Annonstry, Göteborg.

Till Sköfde.

Välrekommenderad kokerska får plats till inst. 24 okt. hos grevinnan E. Cronhielm. Svar med betyg, porträtt och ålder uppgifves till Berzeliegatan 26, Göteborg.

LÄRARINNA önskas för två flickor om 8 och 9 år. Svar med rek. och löneanspråk torde sändas till fru K. Jensen, Askloster.

PLATS i liten familj på landet, nära stad, är ledig, för frisk, pålitlig fröken. Skall hjälpa till i hush. och äfven med kontorsgöromål. Svar med foto., betyg, rek. till »Framtidsplats», Iduns exp. f. v. b.

PLATSSÖKANDE

MEDELÅLDERS, huslig och praktisk bättre flicka önskar plats som värddinna i aktadt ungarhushåll eller ock som hjälp i mindre fam. Kunnig i matlagn., baka., handarb. samt för öfrigt i allt hvad till ett bättre hems skötande hörer. Svar till »1907», Karltrineholm.

BILDAD flicka, 20 år gammal, som talar franska obehindradt och har någon kontorsvana, önskar plats nu genast i familj. Svar utbedes till »Godt humör 1907», Nordiska Annonstry, Göteborg.

KVINNLIG gymnast önskar mot fritt vivere plats i familj i Stockholm. Svar till »Flerårig praktik», Iduns exp.

UNG, bildad flicka, som genomgått hushållsskola önskar plats i familj att vara frun behjälplig. Lön önskas. Svar till »Familjemedlem», Karlstad p. r.

VÄRDINNEPLATS, lektris eller sällskap, önskas af medelålders dam, erfaren och intresserad af ett hems ordnande, musikalsk och gladlynt. Svar till »Hösten 1907», Stora Nygatan 45, Järnafären, Stockholm.

UNG flicka af god familj med elementarskoleutbildning och som under ett år vistats i Tyskland önskar plats i familj, hälst på landet. Är van deltaga i alla i ett hem föreförande göromål. Svar emotes tackasmt under adress »S. F.», Sturegatan 25, Uppsala.

UNDERVISNINGSVAN lärarinna söker plats i hem eller skola. Svar »Ej musik», under adr. S. Gumellii Annonstry, Stockholm f. v. b.

TVENNE unga, bättre flickor önska plats i fam. som sällskap och hjälp. Lön önskas. Svar före 1:ste sept. till »G. H. 24 och I. H. 20», Helsingborg p. r.

PLATS önskas af 18-års flicka i bättre familj. Är kunnig i sömnad och villig att deltaga i förfallande göromål. Svar till »M. L.», Vadstena p. r.

En huslig

flicka önskar plats. Svar till »22», Laxå p. r.

FN 19-års flicka önskar komma till ett godt hem hälst till landet för att lära hushållet och vara till nytta, mot fritt vivre, något musikalsk. Svar till »Edla», Iduns exp.

UNG flicka af tjänstemannafamilj vid större bruk, önskar mot fritt vivre eller någon ersättning plats i präst- eller större herrgård, synnerligast för att lära hushåll. Har genomgått slöjdskola och är något kunnig i sömnad. Önskar anses som familjemedlem. Tacksamt emotes svar till »V. H.», Markaryd p. r.

BILDAD, arbetsam flicka önskar plats i familj, eller att förestå hushållet åt ungherre. Kunnig i matlagning, bakning, handarbeten, sömnad, musik, betyg från flera hem. Svar till »29 år», Gnesta p. r.

BILDAD, musikalsk flicka önskar plats som sällskap. Betygsskrifter och närmare upplysningar skriftligen. Svar tacksamt till »S. L.», Svenska Telegrambyråns Annonssafdelning f. v. b.

UNG flicka, som genomgått Kjellbergska skolan, söker plats som guvernant. Svar till »Y.», Nordiska Anbyrå, Göteborg.

I PRÄSTGÅRD i Södermanland, i närheten af stad, får bildad, hushållsvan flicka plats. Nya Inack-byrå, Brunkebergsgat. 3 B, Stockholm.

ENKEL flicka önskar i okt. komma i större hushåll för att få deltaga i och lära allt hvad som föref. vid ett hems skötande. Förut något kunnig i enkl. matl. och baka. Ingen lön. Fritt vivre. Svar till »23 år», Kristinehamn p. r.